

ŽELEZAR

Jesenice, 31. oktobra 1990

Številka 34 • XXXIX

Proizvodnja in prodaja v številkah

Obrati	Skup. proiz.		Odpreda lastne proizvodnje			
	količ. mes.	ind. mes.	količ. mes.	ind. mes.	količ. kum.	ind. kum.
Jeklarna 1	9.084,0	112,1				
Jeklarna 2	17.217,0	86,6				
Livarna	0,0	0,0	0,0	0,0	223,6	90
VBS	15.940,6	117,5	2.329,7	89,3	39.192,1	93
HVB	7.764,7	103,8	7.089,8	95,9	80.448,9	100
HVJ	779,6	119,7	563,6	86,5	12.430,6	93
PVT	1.853,2	96,9	1.960,3	102,5	20.670,9	104
VDP	3.812,6	81,2	1.966,8	42,6	43.651,9	80
Žičarna	2.992,2	109,2	2.219,6	127,6	21.265,7	105
Jeklovlek	1.327,1	105,3	1.380,8	109,5	13.566,5	103
Elektrode	1.430,5	130,6	828,1	82,2	10.471,0	90
Žebličarna	575,4	100,4	625,6	109,1	6.218,7	100
Žič. valj.	6.459,6	117,9	1.635,3	76,8	12.685,5	118
Železarna	69.236,5	102,7	20.599,6	86,2	260.825,4	96

Se vedno je zaostajanje odpreda končnih izdelkov glede količine kritično in bo izredno težko doseči načrtovano količino za oktober. Pri odpreda kritično zaostajajo Valjarna bluming škele, HVJ, Valjarna debele pločevine, Elektrode in Valjarna žice in profilov.

Vzroki odstopanj so v posameznih obratih različni. Nekateri od naštetih obratov bodo načrtovane količine odpreda dosegli, velikega odstopanja pa ne bo možno v celoti nadoknaditi v Valjarni debele pločevine, kjer zaostajajo tudi v proizvodnji. Ostali končni obrati imajo predvideno skupno proizvodnjo doseženo in bodo tudi izpolnili programirano količino za oktober.

V skupni proizvodnji za načrtom zaostaja tudi Jeklarna 2 zaradi visokih zastojev v obratovanju.

Objavljeni podatki se nanašajo na dosežene rezultate do vključno 28. oktobra.

Podpredsednik PO za razvoj:
Božidar Bartelj

Proizvodnja v devetih mesecih

Iz tabel je razvidno, da z doseženimi rezultati za prvih devet mesecev letošnjega leta nikakor ne moremo biti zadovoljni. Na nivoju Železarne nam ni uspelo doseči niti ene kategorije količinskih rezultatov glede na zaradi pomanjkanja naročil nižji operativni program, kaj šele v primerjavi z gospodarskim načrtom. Tudi primerjava s predhodnima dvema letoma za isto obdobje nam kaže, da smo proizvajalci slabše.

V prvem polletju smo zelo dobro izpolnjevali izvozne obveznosti, v tretjem četrtletju pa ne več in to predvsem zaradi težav z naročili. Z gospodarskim načrtom predvidenega asortimenta nismo dosegli, in sicer zaradi dveh vzrokov:

- naročila,
- lastna krivda (tehnološka nedisciplina).

Prav tako se ne moremo pohvaliti z dobrim izplenom.

V zadnjem četrtletju so se delno povečale zaloge končnih izdelkov v primerjavi s prvim polletjem zaradi proizvodnje za konsignacijo. Sicer pa je značilnost letošnje proizvodnje naslednja:

- januar: kasnejši in postopen pričetek obratovanja vseh obratov zaradi težav z naročili (pomanjkanje, neredno plačevanje kupcev, blokada) in sorazmerno visokimi medfaznimi zalogami;
- februar: zelo dobra proizvodnja, medfazne zaloge močno znižane in ponovni pričetek obratovanja Lectromelt peči v Jeklarni 1;
- marec: skupna proizvodnja nižja od prodaje, zato so bile že konec meseca medfazne zaloge kritično nizke;
- april: slabi proizvodni rezultati, le skupna proizvodnja dosežena, in to na račun obeh jeklarn, nepravočasna dobava tujega vložka, veliki zastoji v proizvodnji;
- maj: zelo slabi rezultati tako v proizvodnji kot pri prodaji, slabo delo - veliko zastojev, izvršeni načrtovani letni remont Jeklarn 2, Valjarna bluming škele s potisno pečjo, sendzimirja v HVB in izredni remont valjavske proge v Valjarni debele pločevine (slabo stanje);
- junij: proizvodnja je potekala dobro, le prodaja je nekoliko zaostala, izveden je bil redni letni remont ASEA peči v Jeklarni 1;
- julij: proizvodnja nizka, resno pomanjkanje naročil, velika odsotnost tako redna kot že tudi prisilna. Zaradi pomanjkanja naročil sta s 1. julijem prenehali obratovati peči BBC in Lectromelt v Jeklarni 1; izveden je bil letni remont kontiliva v Jeklarni 1. Zaradi pomanjkanja naročil VZP pol meseca ni obratovala;
- avgust: pomanjkanje naročil, izredno visoke zaloge tujega vložka, okvare škele in potisne peči (8 dni), ustavljena proizvodnja v Livarni;
- september: proizvodnja nižja zaradi pomanjkanja naročil. Valjavska proga v VDP pol meseca ni obratovala zaradi težav z naročili in izpada proizvod-

nje v Jeklarni 2 (zaradi zastojev in okvar).

ETE Talilnice

- A) Gospodarski načrt:**
- skupna proizvodnja 100,6 %
 - končna za prodajo 35,3 %
 - prodaja (odpreda) 49,7 %

B) Operativni program:

- skupna proizvodnja 98,7 %
- končna za prodajo 64,4 %
- prodaja (odpreda) 90,6 %

Obe jeklarni sta pričeli obratovati 8. januarja, Livarna pa 8. januarja, ki pa je s 1. avgustom prenehala z obratovanjem. Operativni program skupne proizvodnje je bil višji od gospodarskega načrta.

Jeklarna 1

Zaradi dodatnega obratovanja Lectromelt peči, kar gospodarski načrt ni

(Nadaljevanje na 4. strani)

»The day after« — privatizacija, delničarstvo ...

Te dni smo v časopisih lahko sledili predstavitvi slovenskega zakona o privatizaciji podjetij. Seznanili smo se tudi (Gorenjski glas, 23. oktober 1990), da naša železarna ne bo šla v stečaj, ker bo skrb zanjo prevzela slovenska država, pa tudi, da bo sanacija v enem letu izvedla slovenska vlada »po najhiteri inčnici« Mc Kinseyevega načrta, ki pomeni »zmanjšanje števila delavcev za okrog 2000«. Takoimenovana Agencija za privatizacijo naj bi, kot piše Glas, na našo željo, imenovala tudi upravni odbor za upravljanje Železarne kot delničarske družbe.

V vsesplošni negotovosti ob sunkovitih spremembah in zasukih, ko smo vsi postali že bolj ali manj apatični, sprijaznjeni s sleherni možno opcijo propada in preživetja, nobna vest, ki ponuja nekaj stvarno optimističnega, ne more biti več slaba. Kljub trpkemu priokusu ob vprašanju, kako se bo reševalo stiske vseh tistih (in njihovih družin), ki bodo izgubili delo, in kljub ugotovitvi, da »mati železarna« brez privilegijev in zaščite, ki jo je uživala v starem sistemu, ni več to, za kar smo jo vesekoli imeli.

Padec na realna tla je trd, krut in boleč. Železarski ponos in samozavest sta ranjena. Postati moramo skromni in se obrniti k novim vrednotam. Od nas se navsezadnje pričakuje, da delamo poci in kvalitetno in da kljub temu ustvarjamo dobiček, ne pa, da se trkam po prsih in hvalimo s »švicom« in žulji, s krampom in lopato, z »zašmiranimi« kombinacijami, rokami in obrazi ob siju razžarjenega jekla... Saj si le s tem v novih razmerah lahko pridobimo zaupanje v ožjem in širšem okolju, pa podporo in pripravljenost, da naše zamisli in cilje podpro s svežim kapitalom, ki nam ga - seveda ne le nam - tako primanjkuje.

In tu smo pri delničarstvu. Nič ne nam ne bo nič podaril. Za kapital, ki ga potrebujemo, da sledimo razvoju, pa ga sami ne moremo ustvariti, bo tisti, ki nam ga bo pripravil dati, zahteval svoj delež, obresti, dividendo - ob garanciji, zaupanju, ki ga moramo utvariti s svojo uspešnostjo.

Teško se je sicer odpovedati starim sanjam, iluzijam - sprijazniti se s spremembo statusa in vrednot, priznati, da nismo več gospodarji, razmišljati na nov način, slediti vsem tem zasukom, ki so nas večino doleteli nepripravljeni, takorekoč čez noč in v katere kar nekoliko nismo mogli, niti hoteli, verjeti. Saj še ni tako dolgo -sredi letošnjega marca - ko je Društvo pravnikov v Ljubljani (glej »Pravna praksa« 7/90) organiziralo razgovor s takimenovanim ESOP (= Employee Stock Ownership Plan, po naše Plan za delavsko lastništvo delnic, ki se je uveljavil v ZDA), da bi nato vlada že 6. junija 1990 z zveznim »zakonom o spremembah in dopolnitvah zakona o vrednostnih papirjih« povsem jasno definirala delnice kot obliko vrednostnih papirjev, že 8. avgusta letos pa z »zakonom o spremembah in dopolnitvah zakona o prometu in razpolaganju z družbenim kapitalom« med drugim postavila zakonske temelje za uvajanje naše variante ESOP-a, oziroma kot to poimenujemo po slovenskem zakonu o privatizaciji podjetij, podlago za takimenovano interno privatizacijo, izvedeno po programu uvajanja delničarstva zaposlenih delavcev.

Spremembe so tu. V tem je bistvo, ne pa v tem, da morda še ni vse povsem do konca dorečeno, da je zakon še v fazi razprave, da tudi v strokovnih krogih (zelo zanimiv je naprimer pogled na delničarstvo, privatno lastništvo in lastninjenje, ki ga v Sobotni prilogi Dela z dne 20. 10. 1990 v članku »Priva-

NAŠ KOVINAR, svobodno glasilo delavcev KID, je kot predhodnik ŽELEZARJA začel izhajati 26. januarja 1937. ŽELEZAR izhaja od 1. decembra 1951 kot mesečna revija, od 15. aprila 1959 kot štirinajstodnevnik in od 1. januarja 1962 kot tednik. Glasilo je ob 25-letnici predsednik Tito odlikoval z redom zaslug za narod s srebrno zvezdo. Glavni in odgovorni urednik Lilijana Kos, tehnični urednik Dare Bradaskja in sekretar uredništva Đinka Trako. Naslov: Uredništvo Železarja, PS Slovenske železarne — Železarna Jesenice. Številke internih telefonov: glavni in odgovorni urednik 26-18, tehnični urednik 26-19 in sekretar uredništva 26-21. Stavek in tehnično oblikovanje Gorenjski tisk Kranj, Tisk ZP Ljudska pravica Ljubljana.

Darko Gregorič, dipl. ing.

Novosti na področju nerjavnih jekel

Kot nam je verjetno vsem poznano, v Železarni Jesenice že več deset let izdelujemo nerjavna jekla. Proizvodni program obsega izdelavo debele pločevine, toplo in hladno valjane trakove, vlečena jekla, žice in dodatne materiale. Nerjavna jekla lahko razdelimo v tri osnovne grupe, in sicer: avstenitna, feritna in martenzitna nerjavna jekla.

Avstenitna nerjavna jekla vsebujejo kot glavni legirni element krom in nikelj, nekatera pa še molibden. To so nemagnetna jekla, ki se ne daje toplotno obdelovati. Zaradi izredno dobrih lastnosti hladnega preoblikovanja, varjenja in korozijske obstojnosti, se teh jekel tako v svetu, kot tudi pri nas procentualno največ izdelava. Feritna in martenzitna nerjavna jekla vsebujejo kot glavni legirni element krom. Feritna jekla imajo v splošnem nekoliko slabšo korozijsko obstojnost v primerjavi z avstenitnimi jekli, vendar so zelo uporabna v blago agresivnih medijih. Martenzitna nerjavna jekla vsebujejo več kot 11,5 % kroma. Ustrezne mehanske lastnosti in korozijsko odpornost se doseže s toplotno obdelavo t.j. popuščanjem martenzita. Izbrava martenzitnega jekla je pogosto združena s kombinacijami kot so visoka trdnost in ustrezna žilavost, korozijska odpornost z abrazijsko, dobra korozijska odpornost in dinamična trdnost itd.

Z zasledovanjem razvoja v svetu in v sodelovanju z Metalurškim inštitutom, smo se odločili za osvajanje nove vrste nerjavne jekla, to je superferitno ali v svetu bolj poznano kot intersticijsko prosto nerjavno jeklo. Njegova odlika je nizka vsebnost ogljika in dušika,

kar omogoča nastajanje enakomernejšega pasivnega filma na površini izdelka. Vendar pa je kvaliteta pasivnega filma najbolj odvisna od vsebnosti kroma, ki je odločujoči element pri formiranju pasivnosti pri avstenitnih, feritnih ali martenzitnih jeklih. Nizka vsebnost ogljika in dušika omogoča tudi večjo odpornost proti točkasti in interkristalni koroziji.

Drugi bistveni vzrok pri tej odločitvi je v nižji ceni superferitnih jekel v pri-

merjavi z avstenitnimi, saj le-te ne vsebujejo niklja, ki predstavlja pri formiranju cene poglavito postavko. Prav tako je po literarnih podatkih poznano, da se superferitna jekla legirana z 2 - 4 % molibdena lahko po korozijski obstojnosti primerjajo s bistveno dražji avstenitnimi jekli tipa 18/8/2. V svetu je poznano več vrst superferitnih jekel z vsebnostjo kroma od 15 do 30 %, vsoto ogljika in dušika pod 400 ppm, katerim je lahko dodano od 2 do 4 % molibdena.

V Železarni Jesenice smo se odločili, da v prvi fazi pristopimo k osvajanju

(Nadaljevanje na 3. strani)

Delovno-pravna zakonodaja

Do letošnjega leta je bila pravica do dela posamezniku, ki je končal obvezno solanje, kar nekako dana in je do upokojitve skoraj ni bilo mogoče izgubiti. Zato je bilo delo in delovno razmerje nekaj samoumevnega in sprememb, ki jih je prinesla gospodarska kriza, nismo čisto sposobni dojeti. Zato bom v naslednjem članku skušala pojasniti nekatera določila nove zvezne in republiške zakonodaje o delovnih razmerjih.

Zvezni zakon - Zakon o temeljnih pravicah iz delovnega razmerja (ZTPDR) - je bil sprejet 28. septembra 1989 (Ur.l.SFRJ 60/89) in velja od 14. oktobra 1989. Letos 27. julija so bile sprejete tudi njegove dopolnitve in spremembe, ki veljajo od 5. avgusta 1990 (Ur.l.SFRJ 42/90).

Republiški zakon - Zakon o delovnih razmerjih (ZDR) - je bil sprejet 29. marca 1990 (Ur.l.RS 14/90) in velja od 24. aprila 1990 naprej.

Nov zakon je delovno razmerje definiral na novo. Ne gre več za medsebojno delovna razmerja, ki jih delavci sklepajo med seboj, ampak za pravo delovno razmerje med delavcem in organizacijo oziroma delodajalcem zaradi opravljanja določenih del ter ekonomsko smotrne in odgovorne uporabe sredstev ter uresničevanja pravic in obveznosti, ki se pridobijo pri delu in iz dela. (1. člen ZTPDR).

V Sloveniji se delovna razmerja urejajo v skladu s podpisanimi mednarodnimi konvencijami, Zakonom o temelj-

nih pravicah iz delovnega razmerja, Zakonom o delovnih razmerjih in kolektivno pogodbo ali splošnim aktom. Delovno razmerje je torej urejeno v treh stopnjah od zveznega zakona do kolektivne pogodbe. Velja določilo, da nižji akt ne more zagotavljati manj pravic od višjega. Zvezni in republiški zakon se dopolnjujeta, oziroma republiški zveznega precizira, kolektivna pogodba pa podrobneje ureja pravice, obveznosti in odgovornosti delavcev ter pravice in obveznosti organizacij oziroma delodajalcev.

Kolektivna pogodba

S kolektivno pogodbo določita stran, ki sta jo sklenili, medsebojne pravice in obveznosti. Splošna kolektivna pogodba, ki sta jo sklenili Gospodarska zbornica Slovenije in Zveza svobodnih sindikatov Slovenije 27. julija 1990 in registrirali 16. avgusta 1990, velja za vse delavce, ki delajo v organizacijah in pri delodajalcih v Republiki Sloveniji, ne glede na to, ali so člani (Nadaljevanje na 5. strani)

nesel na sklad. Te delnice naj bi se počasi spremenile v navadne.

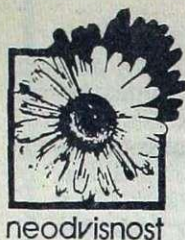
Ključnega pomena bo ocenjevanje premoženja. Predlagamo tri možne načine. Prvi je knjižna vrednost. Drugi je korigirana knjižna vrednost, kjer se posamezni deli aktivne posebej ocenijo. Primer: hiša je odpisana, pa je veliko premoženje. Enako bo pri zemljiščih. Kdor bo trdil, da je vrednost manjša, bo lahko ceno spodbijal. Tretji način pa bo pravo ocenjevanje. To bodo delale ocenjevalne firme, ki jih bo zbrala agencija. Če bi namreč ocenjevali tako vseh 1500 podjetij, ki jih bo zdelala privatizacija, bi to predolgo trajalo, ocenjevalne firme pa bi veliko zaslužile.

Pri delnicah bodo 30-odstotni popusti za vse državljane Slovenije in vse zaposlene. Na leto zaposlitve v firmi pa bo pol odstotka pribitka, vendar največ do 10 odstotkov, kar pomeni, da ima stalnost omejeno težo. Tako bodo popusti lahko maksimalno 40 oziroma 50 odstotkov ...

Pa dovolj o tem. Vidimo, da se prav zares in dokončno poslavljamo od socializma in samoupravljanja. In ker gre zares in če nečemo biti preigrani, nadigrani ali celo izigrani, nam ne preostaja drugega, kot da se seznanimo z elementi in pravili nove igre, kot tudi s terenom in okoljem, kjer jo bomo igrali. Iz igralcev naivnih igrar na srečo, lota, loterije, športne napovedi, trikrat tri, se bomo morali čimprej preleviti v prebrisane borzne spekulante. Mogoče bomo pa celo obogatili, saj pravijo, da imamo v svobodnem svetu vsi enake možnosti, le priden je treba biti in znati se je treba...

O podrobnostih mogoče kdaj drugič kaj več, saj se bo teh vprašanj po vsej verjetnosti dotaknil tudi delavski svet v sredo, 31. oktobra.

Božidar Lakota

Delovanje Neodvisnosti, sindikata železarne

Sindikata Neodvisnost ima že svoj žiro račun. Številka je 51530-678-99494. Na ta račun bomo nakazovali 70 % svoje članarine. Sporočamo tudi vsem našim članom, simpatizerjem, prihodnjim članom, podjetjem, združenjem in vsem ostalim, da z nakazilom na ta žiro račun lahko pomagajo Neodvisnosti, s tem pa tudi delavcem, ki še nikoli niso bili v tako težkem položaju, kot so sedaj. Seveda pa boste najbolj pomagali razvoju sindikalizma s tem, da se včlanite v Neodvisnost in nam pomagate pri delu, ki ga nikoli ne zmanjka in je v korist tako delavcem kot podjetju, pa tudi širši družbi.

Sestanek Izvršnega odbora Neodvisnosti, sindikata podjetja Železarne Jesenice, je bil 16. oktobra, na katerem smo oblikovali nekaj vprašanj in jih naslovili na Poslovni odbor. Vprašanja so se nanašala na položaj železarstva v Sloveniji in s tem zvezi izgledi delavstva v Železarni Jesenice. Iskali smo informacije o doplačilih za prevoz na delo, napisali smo tudi pripombe zaradi prehrane med delom. Vprašanja so vsebovala tudi kadrovske potrebe v novi organiziranosti podjetja Železarne Jesenice in uresničevanje sanacijskega programa in ostale probleme delavcev. Podpredsednik Poslovodnega odbora gospod Poljšak se je odzval na naše pobude in sprejel delegacijo Neodvisnosti na pogovor. Iz tega pogovora posredujemo nekaj ugotovitev.

Vlada Slovenije je zainteresirana za obstoj črne metalurgije in železarstva na Jesenicah, v kolikor je železarne sposobna sama poslovati. Zato se bo tudi železarna organizirala tako, kot je najbolj racionalno. Ali bo delovala kot holding delniška družba kot matično podjetje, ostali obrati pa bodo samostojni, toda vključeni v holding kot sestrske firme, ali pa bo organizirana kot korporacija z omejeno odgovornostjo. Če program sanacije ne bo dal ustreznih rezultatov, potem se zamrznejo obrati Želbarna, Hladna valjalna Jesenice, Valjalna žice in profilov, Jeklarna 1. Če pa bo kakršnakoli možnost, da ti obrati delajo z dobičkom, potem bodo tudi obratovali. Sanacijski program pa usmerja za sedaj samo ena in bistvena ugotovitev: obseg prodaje. Na podlagi tega kazalca se preverja in določa nadaljnje ukrepanje.

Gospod Poljšak nam je povedal, da je najmanj vzpodbuden posnetek stanja prav tam, kjer se bo sindikat Neodvisnost najbolj zavzemal za izvajanje, ki bo najmanj boleče, to je kadrovske področje. 2500 delavcev je brez kvalifikacij, nova organizacija, na kateri tečejo dela z vso paro, bo dala konkretne rezultate. Vložiti bo treba denar za dokvalifikacijo delavcev. Zaposlenost se bo zmanjšala za tretjino, če hočemo, da pridemo s produktivnostjo na spodnjo evropsko raven, s tem pa tudi do kolikor toliko normalnih plač. Reševanje presežnih delavcev bo potekalo z dokupom let, z odpravninami in z zaposlovanjem v drugih firmah. S tem bo zagotovljen obstoj za 690 delavcev.

Prisilni dopusti so pokazali, da če je več ljudi na delu, je narejenega manj. Sindikat Neodvisnost si bo prizadeval, da bodo tisti delavci, ki bodo ostali na delu, plačani delu primerno, pri pošiljanju ljudi na prisilni dopust pa bomo zahtevali tudi odgovornost tistih vodilnih, ki so pošiljali na čakanje na delo tiste delavce, ki jih niso marali, ne pa tiste, za katere dejansko ni bilo dela.

Če pa je nekdo hotel obdržati boljšega delavca, slabšega pa kljub temu, da je imel delo, poslal na čakanje na delo, potem naj bi bil vsaj toliko odgovoren,

da bi to v sklep o prisilnem dopustu tudi napisal kot vzrok čakanja na delo. S prisilnimi dopusti so nekateri vodilni v železarni pokazali, da tržnega gospodarjenja še niso vzeli zares. Zato bi bilo dobro, da bi tudi nekaj neodgovornih vodilnih poslali na prisilni dopust. Če manj delavcev naredi več, potem tudi manj vodilnih dela bolj produktivno.

Člani delegacije sindikata Neodvisnost smo posebej izpostavili vprašanje plač. Stanje na tem področju je namreč tako, da se zaposleni v železarni tako bojijo za svoja delovna mesta, da o povišanju plač niti vprašati ne upajo. Zato smo predlagali, da bi vsaj v perspektivnih obratih delavci dobili stimulacijo mesečno 2000 din. Dobili smo odgovor, da to ne pride v poštev, dokler poslujemo z izgubo. Neodvisnost bo vztrajala, naj se plače povečajo, saj so zaradi stalnega naraščanja življenjskih stroškov delavci že dolgo na samem robu preživetja, zaposleni z višjo in visoko izobrazbo pa ne dosegajo niti republiškega poprečja plač.

Vzdrževalci, člani Neodvisnosti, so se zanimali, kako bo reorganizirano vzdrževanje. Povedano nam je bilo, da del vzdrževanja vsekakor ostane v matičnem podjetju, osamosvojile se bodo samo storitve, kot je mehanična delavnica, Kovin, avtomatika, konstrukcijska delavnica, elektroreparaturne delavnice, regulacijska tehnika. V prihodnosti bomo sami proizvedli skoraj vso električno energijo za lastne potrebe, saj je predvideno z manjšimi vlaganji preurediti toplotno v elektrarno na plin. Stranski produkt tega bo toplotna energija za ogrevanje mesta. Upajmo, da bo na voljo tudi kaj novih delovnih mest.

Kako naprej? Glavni cilj podjetja je dobiček. Shema in organizacija se spreminjata glede na potrebe. V celotno železarno ne bo vlagala niti država Slovenija niti kdo drug, posamezne obrate bomo morali prodajati tudi tujcem. Tako tečejo pogovori z Italijani za ustanovitev novega mešanega podjetja za VAC žico in žeblice, ali pa klasičnega mešanega podjetja za žeblice. Tudi Valjalna debele pločevine bo lahko valjala za usluge na stari progi, kajti nova proga je ekonomsko neupravičena.

Osnovna opredelitev je produktivnost, kajti prodajati bomo morali po svetovnih cenah. Sindikat Neodvisnost bo stalno vztrajal na tem, da bodo delavci, katerih produkte bomo prodajali po svetovnih cenah, tudi plačani po svetovnih plačah.

19. oktobra je bilo v Ljubljani srečanje KNSS Neodvisnost s italijanskim sindikatом CSIL, ki se ga je udeležil tudi predsednik sindikata železarne Neodvisnost in SKEIS Neodvisnost. Sindikat CSIL je nastal takoj po vojni, po propadu fašističnega režima in je bil v istem položaju, kot je sedaj Neodvisnost, ki je nastala po razkroju komunističnega režima. Kot imajo Neodvisnost za vladni sindikat, so CSIL tudi

imeli za privržence demokratične oblasti v Italiji. Predstavniki CSIL so dejali, da je pri njih tako stanje trajalo nekaj let, preden so ljudje spoznali pravi namen in delovanje novih sindikatov. V Italiji ne upoštevajo sindikatov po številu članstva, ampak po njihovi moči in vplivu. Tega ima Neodvisnost čedalje več, kar se kaže tudi v stalnem povečevanju članstva, v delovanju njenih strokovnjakov in zaupnikov po podjetjih in firmah v Sloveniji.

Neodvisnost ni razredni sindikat, ampak stanovski, strokovni. Ne zagovarja revolucije in boja delavskega razreda proti izkoriščevalskemu kapitalizmu, ampak si prizadeva, da se nasprotja med delom in kapitalom zmanjšujejo na miren in človeški način, s pogajanjem in pogovori.

Neodvisnost spada med demokratične sindikate, kakršni so tudi sindikati v zahodnoevropskih državah. Zagovarjajo mirno pot iz kapitalizma v nov družbeni red, ki bo boljši od njega, čeprav so razmere pri nas nekaj posebnega, saj si sedaj vsi prizadevamo, da bomo v kapitalizmu šele prišli. Zagovarjajo tudi soupravljanje, ki pa temelji na podlagi vloženih sredstev. Končni cilj teh sindikatov je enakovredna udeležba v dobičku podjetij, med delom in kapitalom pa naj bi bila nasprotja čim bolj ublažena.

Mnogo članov nas sprašuje, kakšno mnenje imamo o ustanavljanju nove konfederacije sindikata v Sloveniji. Ker smo vedno za pluralizem, je konkurenca samo dobrodošla. Sindikalna svoboda velja za vse in če bo nova konfederacija delovala v interesu delavcev, potem naj se tudi vanjo vključujejo vsi, ki vidijo najboljšo zaščito svojih interesov v novem sindikatu.

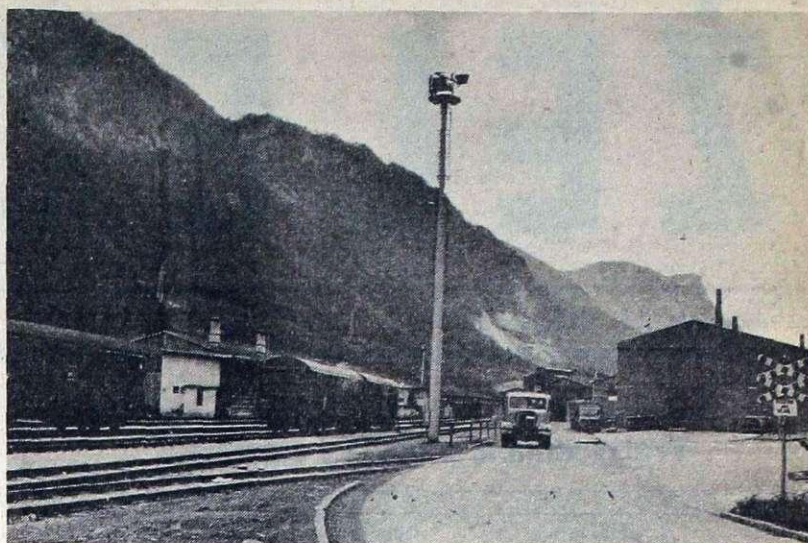
Sindikata Neodvisnost se širi tudi v pogledu strokovnosti. Mnogi ugledni strokovnjaki sedaj s svojim znanjem pomagajo Neodvisnosti. Zato bomo organizirali za sindikalne zaupnike, člane Neodvisnosti in simpatizerje, seminarje, ki jih bodo vodili ti strokovnjaki.

Neodvisnost ima še mnogo dela, kajti vsak dan nam sporočajo, da se po firmah dogajajo delavcem nezasišane krivice. Zaostri bili bomo odgovornost tistih, ki so zadolženi za dobiček podjetja, da ta dobiček ne dosegajo na račun revščine delavcev, sami pa si bodo delili ogromne plače. Sedanja tendenca nekaterih so visoke plače za nič odgovornosti, obnašajo se kot lastniki, brez odgovornosti do lastnine. Povsod, kjer se to dogaja, bomo terjali vsaj normalno razmerje med plačami.

Zelo težko je vzpostavljati normalni človeški dialog med ljudmi, kajti vse moralne vrednote, delovne navade in človeško obnašanje je razrušeno. Naloga Neodvisnosti je tudi, da vzpostavlja normalne človeške odnose med delavci kot med predstavniki dela in med predstavniki kapitala.

Vključite se v Neodvisnost, sindikat železarne in s tem v konfederacijo novih sindikatov Slovenije

Neodvisnost
sindikata železarne

Transport (foto: M. Kolenik)

Antidumpinški postopek za jugoslovansko betonsko železo

Evropska komisija je sprožila antidumpinški postopek proti proizvajalcem betonskega železa iz Jugoslavije. Pritožbo je vložila grška družba Evangelos-Frixos Dimou iz Aten. Evropska komisija se je za postopek odločila zato, ker je grški trg za ta proizvod praktično izoliran od vseh drugih trgov skupnosti in ker je domača proizvodnja skoraj vsa prodana na domačem tr-

gu. Čeprav torej večji del proizvodnje skupnosti ni oškodovan zaradi uvoza iz Jugoslavije, pa je škoda za grške proizvajalce, po mnenju komisije, znatna. Jugoslovanski proizvod je v samo dveh letih, ko so ga prodajali po zelo nizkih cenah, dosegel 20 odstotni tržni delež. Grški proizvajalci pa svojih zmogljivosti ne morejo izkoristiti v celoti in zaloge jim rastejo.

Delovanje sindikata Neodvisnost - neresnično obveščanje

V članku Delovanje sindikata Neodvisnost je Sindikat Neodvisnost Železarne podal neresnično obvestilo oziroma je izjavil: citiram: »Zal Svobodni sindikati svojemu članstvu otežujejo izpisovanje in jim s tem preprečujejo svobodno izbiro sindikata, čeprav je dovolj kakršnakoli pisna izjava o izstopu. Tudi procedura izpisovanja dolgo traja. Tako se dogaja, da se nekd vpiše v Neodvisnost, izpisa iz Svobodnih sindikatov pa še ni dobil in plača članarino za oba sindikata. Zato je potrebno pri vpisu v Neodvisnost povedati, kdaj se je kdo izpisal iz Svobodnih, da bomo počakali z odtegovanjem članarine, čeprav je to v našo škodo.«

Trditve Neodvisnosti je neresnična. Preverili smo jo na oddelku za računovodstvo osebnega dohodka, kjer so nam zagotovili, da nikomur niso odtegnili članarine za oba sindikata. Članarina se vodi in odteguje računalniško. Vsak sindikat ima svojo šifro št. 1 oziroma št. 2. Ker dve šifri ne moreta biti na istem mestu, je izključena vsaka možnost, da bi se istemu delavcu odtegnili obe članarini. Trditve sindikata Neodvisnosti torej ne drži. Poudarjamo, da Sindikat Železarne deluje v skladu s svojimi akti in skladno z dogovorjenim postopkom v primeru izstopa. Očitek, da kršimo svoj statut, odločno zavračamo.

Na tem mestu moramo poudariti, da se ne strinjamo s postopkom nekaterih članov Neodvisnosti, ki našim članom ponujajo izstopne izjave z namenom, da jih pridobijo v lastne vrste. Izgleda, da se je sindikat Neodvisnost lotil naših članov, namesto da bi s svojo dejavnostjo pridobil tiste delavce, ki se še niso odločili za članstvo v nobenem sindikatu. Tu bi se lahko dokazovala oba sindikata.

V situaciji, v kakršni smo in s postopkom ponujanja izstopnih izjav res ni težko pregovoriti (ustreči) nezadovoljnega delavca. Ta ima v tem kriznem času prav gotovo dovolj razlogov za nezadovoljstvo, kar nekateri izrabljajo za svoje namene, češ »mi smo boljši!«. Morda se nekateri tako tudi počutijo, toda ko bodo vpeti v vse probleme, ki danes tarejo delavce, bo potrebno prevzeti tudi odgovornost za pričakovanja svojih članov, pa tudi za nekatere neuspehe. Se bomo pa včlanili v tretji sindikat. Potem se pojavlja vprašanje, koliko lahko taki prestopi koristijo delavcu, ki zaupa zdaj enemu, zdaj drugemu sindikatu - na koncu pa nikomur več?

Toda to ni cilj nobenega sindikata! Sindikati so bili vedno najmočnejši takrat, ko so za dosego določenega cilja strnili svoje vrste, pokazali enotnost in odločnost. Če bomo v medsebojnih razprtijah še naprej izgubljali energijo, potem bodo naši »delodajalci« to prav gotovo znali izkoristiti.

Tam, kjer se preprata dva, tretji dobiček ima - pravi stari pregovor. Razmislimo torej tudi o tem.

Izvršni odbor
Sindikata Železarne

ZVEZA
SVOBODNIH
SINDIKATOV
SLOVENIJE

Kako bo sindikat varoval pravice delavcev

Izvajanje celovitega sindikalnega varstva pravic delavcev je zasnovano na zakonskih podlagah, ki so nastajale s prehodom na tržno gospodarstvo. Ta prehod bo posebno težak za delavce, ki bodo zaradi zmanjšanja obsega dela ostali začasno, za določen čas brez zaposlitve. To sedaj doživljamo tudi železarji, ki smo zaradi nemogočih sistemskih pogojev prisiljeni krčiti proizvodnjo in iskati rešitve, kako iz krize.

Za vsakega se mora najti ustrezna rešitev. O tem ni dvoma. Tu bo sindikat neizprosno. Toda pri iskanju možnih rešitev bodo morale sodelovati vse institucije, poleg sindikata Železarne in Železarne same tudi ustrezne službe socialnega skrbstva, pokojninskega zavarovanja, zavoda za zaposlovanje od občine do republike.

Z vsemi naštetimi institucijami že sodelujemo in imamo opredeljene možne rešitve. Toda kot običajno so največji problem finančna sredstva, brez katerih ni možno izpeljati niti predčasne upokojitve niti izplačati odpravnine, poslati ljudi na došolanje, dokvalifikacijo, niti ni možno odpreti novih delovnih mest.

Temeljna načela varstvenega delovanja sindikata smo zapisali v priročniku za sindikalne zaupnike. S tem prispevkom pa želimo seznaniti tudi naše članstvo.

I. Temeljna načela varstvenega delovanja sindikata

1. V razmerah popolnoma spremenjene teoretične in praktične zasnove delovnega razmerja, ki je po novem opredeljeno kot klasično, torej med »kupcem« in »prodajalcem« delovne sile, je likat samodejno postavljen v vlogo tega varuha delovno-pravnih pravic.

sindikata v novem sistemu kolektivnega dogovarjanja o pravicah in

obveznostih delavcev v delovnem razmerju nastopa kot zastopnik delavcev pri uveljavljanju novih delovno-pravnih pravic, potem mora (ne pa delavec kot posameznik) v imenu in za račun delavcev te (posamične in kolektivne) pravice učinkovito zavarovati pred kakršnimkoli kršenjem.

To pomeni, da delavcu samemu (razen dajanja potrebnih podatkov in drugega sodelovanja) ni treba skrbeti za varstvo njegovih delovno-pravnih pravic in voditi ustreznih postopkov, ampak mora to v njegovem imenu in na njegov račun storiti sindikat. Primarni

nosilec aktivnosti za zavarovanje pravic delavca je torej sindikat. Delavec pri tem lahko samo sodeluje, ne pa nare, kar pomeni, da ima v primeru kršenja pravic delodajalec opraviti predvsem s sindikatом in ne toliko z delavcem.

3. Popolnoma zgrešeno je pojmovanje, po katerem je varstveno delovanje sindikata omejeno zgolj na zagotovitev klasične pravne pomoči delavcu pri postopkih za varstvo pravic prek organizirane pravne službe. Če bi bilo tako, bi zadostovalo, če bi sindikat delavcu plačal odvnetnika in bi s tem svojo funkcijo na tem področju opravil. Vendar pa sindikalno organiziranje delavcev zaradi boljšega vodstva delavskih pravic prav gotovo ne bi imelo pravega smisla.

4. Prava vrednost sindikalnega varstva, ki ni in ne more biti samo nudenje klasične pravne pomoči delavcem, je vendarle v kolektivni moči organiziranih delavcev, ki omogoča uporabo različnih oblik sindikalnega pritiska, ne samo pri uveljavljanju novih pravic, pač pa tudi pri varstvu že pridobljenih. Zlasti pri kršitvah kolektivnih pravic so običajno klasična pravna sredstva mnogo manj učinkovita kot pa nepr-

vne oblike sindikalnega boja oziroma pritiska, med katere uvrščamo kot skrajno sredstvo tudi stavko.

5. Varstvo kolektivnih pravic ne sme imeti glede angažiranja sindikata nobene prednosti pred varstvom individualnih pravic posameznika; če so kršene pravice enega, so kršene pravice vseh in sindikat mora uporabiti vsa razpoložljiva sredstva varstvenega delovanja (če je potrebno, tudi skrajna), tudi v primeru težje kršitve pravic posameznega člana. Sindikat bo pravi sindikat šele, ko bo sposoben dosledno uveljavljati načelo »vsi za enega, eden za vse«.

II. Sindikalni zaupniki

1. Glavni pogoj za uresničevanje tako zamišljenega sistema sindikalnega varstva pravic delavcev je učinkovita mreža sindikalnih zaupnikov v podjetjih; ti naj bi bili glavni nosilci vseh del pri uveljavljanju tega sistema.

2. Sindikalni zaupniki (delavski zaupniki) so glavni organizatorji in izvajalci del sindikalne dejavnosti, ki jo označujemo kot »sindikalno varstvo delavskih pravic«. Zato tudi uživajo določeno delovno-pravno imuniteto (prepoved razporejanja na drugo delovno mesto in uvrščanje med kadrovske presežke, prepoved zmanjšanja OD in disciplinskega postopka zaradi sindikalne dejavnosti).

3. Funkcije sindikalnega zaupnika ni mogoče niti vsebinsko niti formalno

poenostavljeno enačiti s funkcijo vodje oziroma predsednika sindikalne skupine. Ti funkciji sta združeni v isti osebi ali pa tudi ne.

4. Glede na siceršnje naloge in funkcije je treba predsedniku sindikata podjetja že avtomatično priznati status pooblaščenega sindikalnega zaupnika. Predvsem pri kolektivnih sporih bo namreč delavce nujno predstavljati in zastopal predsednik sindikata podjetja. Zlasti v večjih podjetjih pa bo potrebno poleg predsednika sindikata izvoliti še več drugih pooblaščenih sindikalnih zaupnikov.

5. Ker gre za posebno funkcijo, za opravljanje katere morajo tudi vodstvo in organi podjetja zagotoviti ustrezne možnosti za delo (nadomestilo OD, priznavanje delovno-pravne imunitete), razglasitev poljubnega števila sindikalnih zaupnikov ne more biti enostransko dejanje sindikata. To bo urejeno s kolektivno pogodbo ali s posebnim dogovorom med sindikatом in vodstvom ter organi podjetja.

6. Učinkovito opravljanje nalog v zvezi s sindikalnim varstvom pravic zahteva tudi organizacijska pooblastila zaupnikov znotraj sindikata. Zato je priporočljivo, da se, poleg predsednika sindikata, za sindikalne zaupnike pooblastijo po možnosti kar vodje sindikalnih skupin. Ni pa nujno. Če je sindikalnih skupin več, kot je s kolektivno pogodbo priznanih pooblaščenih sindikalnih zaupnikov, bo potrebno sindikalne poverjenike izvoliti po drugačnem ključu in

41. posvet o metalurgiji in kovinskih gradivih

Od tretjega do petega oktobra je bil v Portorožu že 41. posvet slovenskih metalurgov z različnih metalurških panog. Posvet je organiziral Metalurški inštitut iz Ljubljane, na njem pa so naši sodelavci predstavili nove dosežke na raziskovalnem področju. Danes vam predstavljamo:

Novosti na področju nerjavnih jekel

(Nadaljevanje s 1. strani)

jekel z vsebnostjo kroma med 14 in 16 % in vsoto ogljika in dušika pod 250 ppm, v drugi fazi pa smo osvajali jekla z vsebnostjo kroma med 18 in 20 %, vsoto ogljika in dušika pod 400 ppm in z dodatkom 2 - 2,5 % molibdena. Prve raziskave so bile omejene na laboratorijske pogoje. Tako smo na visokofrekvenčni peči v Raziskovalnem oddelku odlili ustrezne šarže, iz katerih so bili izdelani vzorci za ugotavljanje mehanskih lastnosti na normalnih in povišanih temperaturah.

Ti rezultati so nam služili za kasnejše postavljanje tehnologije v industrijskih pogojih. Osvajanje superferitnih jekel smo pričeli v letu 1988 in v teh dveh letih je bilo izdelano pet šarž. Prve štiri šarže so bile izdelane v Jeklaru I in so bile ulite v bloke, zadnja šarža legirana z 2 % molibdena, pa je bila izdelana v Jeklaru 2 in vлита na konti livu. Vse šarže so bile predelane do hladno valjanih travkov, izdelali pa smo tudi določeno količino hladno vlečene žice.

Kot je bilo že omenjeno je uporabnost nerjavnih jekel odvisna predvsem od njihove korozijske obstojnosti in ustreznih mehanskih lastnosti. Mehanske preiskave smo izvajali v Železarni in sicer smo superferitno jeklo primerjali z avstenitnim jeklom acroni 12. Rezultati so pokazali zelo dobre preoblikovalne sposobnosti superferitnega jekla. Najbolj zanimiva sta podatka o stopnji utrjevanja in kontrakcije v odvisnosti od deformacije. Tako je utrjevanje SF jekla bistveno manjše,

saj znaša koeficient utrjevanja pri 60 % deformaciji približno 1.000 N/kvad. mm pri SF jeklu in 1.300 N/kvad. mm pri jeklu acroni 12. Kontrakcija pa pri isti stopnji deformacije znaša pri SF jeklu 75 %, dočim je pri jeklu acroni 12 le 38 %. Te dobre preoblikovalne sposobnosti so potrdili tudi predelovalci, saj recimo pri izdelavi vijakov, kot enega najbolj zahtevnih izdelkov ni bilo nikakršnih problemov.

diagram

Prav tako so zanimivi rezultati, ki smo jih dobili z ogrevanjem in ohlajanjem vzorcev. Preiskusi so se izvajali v primerjavi s standardnim feritnim jeklom acroni 1 extra (ogljik je manjši ali enak 0,08; krom 17 %). Ugotovili smo, da je pri ohlajanju vzorcev na temperaturi -120C, krčenje pri SF jeklu za približno 40 % manjše kot pri jeklu Acroni 1 extra. Prav tako pa je pri segrevanju do temperature 1.200C raztezanje SF jekla za 15 % manjše od jekla Acron 1 extra.

Drugi del raziskav je obsegal ugotavljanje korozijske obstojnosti SF jekel v primerjavi z avstenitnim jeklom acroni 11 extra in acroni 11 Ti. Primerjala se je odpornost na točkasto, interkristalno in napetostno korozijo. Raziskave so se vršile na Metalurškem inštitutu in sicer po elektrokemični metodi ciklične polarizacije. Vse tri vrste raziskav so pokazale veliko prednost SF jekel v odpornosti proti napetostni koroziji, tako osnovnega materiala kot tudi zvara. To kaže možnost uporabe SF jekel v številnih panogah industrije in sicer za vitalne dele, kjer se sedaj

uporablja precej dražje duplex nerjavno jeklo. Ostali dve raziskavi sta pokazali nekoliko slabšo odpornost SF jekla v primerjavi s primerjalnimi kvaliteta. Največji vpliv ima torej pasivni film, ki pri 15 % kroma še ni dovolj homogen in ustrezno debel. Boljša odpornost proti nastajanju točkaste korozije pričakujemo z novo vrsto SF jekel, ki vsebujejo 18 - 20 % kroma in 2 - 2,5 % molibdena.

tabela

Tretje področje naših raziskav pa obsega področje varjenja SF jekel. Varjenje ima lahko znaten vpliv na korozijsko odpornost nerjavnih jekel, še posebej tistih, ki so nestabilizirana. Posledica tega je poslabšana korozijska odpornost, ki je predvsem značilna za toplotno vplivno cono, kjer so prisotne največje toplotne spremembe v osnovnem materialu in kjer so najbolj izraženi difuzijski procesi. Značilna za SF jekla je zelo široka toplotno vplivna cona z izrazito povečanim zrncom. To se odraža predvsem v slabših mehanskih lastnostih (krhkost) varjenega dela od osnovnega materiala.

Vse tri raziskave so dale določene pozitivne rezultate, vendar je za uporabnost nekega materiala glavno mnenje uporabnikov. Tako so bili naši izdelki v obliki hladno valjanih travkov in žice poslani večini uporabnikom, ki so izdelali različne izdelke. Iz SF jekla je bila izdelana posoda, jedilni pribor, dimniške tuljave, zunanji bobni pralnih strojev, vratni podboji, vijaki itd.

V vseh primerih se je pokazala izredno dobra preoblikovalnost materiala in tudi na korozijsko obstojnost ni bilo nikakršnih pripomb. Pričakovani so bili problemi z varjenjem, vendar je ta problem prisoten v manjši meri. Največji in praktično edini problem pa je v stanju površine, kar je pogojeno s problematiko vroče in deloma tudi hladne predelave.

Za zaključek lahko ugotovimo, da smo v Železarni Jesenice v jeklarskem pogledu sposobni izdelovati kvalitetna superferitna nerjavna jekla. Za izdelavo teh jekel so v svetu usposobljene le redke jeklarne in prav zaradi tega imamo na tem področju veliko perspektivo. Odprto ostaja vprašanje nadaljnjega, predvsem vroče predelave, saj sedanje stanje naših vročih valjarn (Valjarna bluming štekel in žična valjarna) ne zagotavlja ustrezne površinske kvalitete toplo valjanih kolobarjev oziroma žice.

Primerjava mehanskih lastnosti med kvaliteta W.nr.4401 in acron 1 super

KEMIČNA ANALIZA

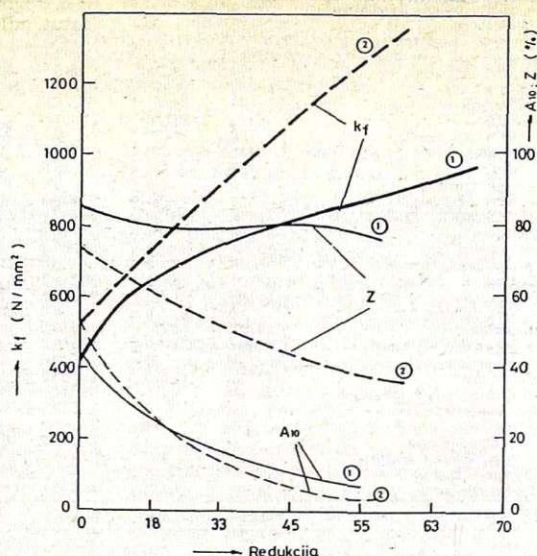
W.nr. 4401	ACRON 1 SUPER
C 0.04 - 0.07 %	0.015 %
Cr 17.0 - 18.0 %	16.80 %
Ni 11.0 - 11.5 %	N 0.0099 %
Mo 2.2 - 2.4 %	

Odpornost proti napetostni koroziji

TABELA

MATERIAL	ČAS ZA NASTANOK PRVE RAZPOKE (URE)	ČAS ZA NASTANOK DRUGIH VEČJIH RAZPOK OZ. ZLOMA (URE)
ACRON 1 SUPER	/	Izdrži 168 ur, po 54 urah se pojavi pitting v nap. coni
ACRON 1 SUPER - ZVAR	/	Izdrži 168 ur, pojavi se pitting - droben
ACRONI 11 EXTRA	26	Po 56 urah se pojavijo večje razpoke, vzorec poči po 67 urah
ACRONI 11 EXTRA - ZVAR	96	Razpoka po celotni TVC nastane po 120 urah
ACRONI 11 T1	32	Po 56 urah se pojavi zelo velik razpok, vzorec poči
ACRONI 11 T1 - ZVAR	48	Po 147 urah so v TVC prisotne številne razpoke

DIAGRAM

neodvisno od siceršnje interne sindikalne organiziranosti.

III. Delovanje sindikata pri prvostopenjskem odločanju o delavskih pravicah

1. Republiški zakon o delovnih razmerjih je v 3. členu določil načelo, po katerem mora pristojni organ v postopku odločanja o pravicah, obveznostih in odgovornostih (torej tudi prvostopenjskem) omogočiti udeležbo sindikata in je s tem precej razširil pristojnosti sindikata na tem področju.

2. Ocenjujemo, da je varstveno delovanje sindikata pri prvostopenjskem odločanju smiselno in potrebno predvsem v vseh primerih odločanja o kolektivnih pravicah, le izjema pa tudi v primerih odločanja o pravicah posameznika (individualnih pravicah). Med odločitve o kolektivnih pravicah štejemo tiste konkretne odločitve, ki imajo hkrati delovnopravne posledice za večje število ali celo za vse delavce podjetja (npr. o razporeditvi delovnega časa in nadurnem delu, o ukrepih na področju varstva pri delu in določanja drugih delovnih razmer, o višini mesečnega sredstva za OD v okviru dobička podjetja ipd.).

Od individualnih odločitev pa zasluži posebno pozornost sindikata v glavnem le tiste, ki so takoj izvršljive (pritožba ne zadrži izvršitve) in je morebitno kršitev zato kasnejše v mnogih primerih težko ali celo nemogoče v celoti sanirati za nazaj. Med takšne individualne odločitve spadajo predvsem:

odstranitev delavca z dela (suspenz), začasna nujna razporeditev na drugo delovno mesto, odreditev čakanja na delo doma ipd.

3. V vseh navedenih primerih bi bilo smotno s kolektivno pogodbo določiti obveznost pristojnega prvostopenjskega organa odločanja, da že pred sprejetjem odločitve - da bi se izognil morebitnim kasnejšim individualnim ali celo kolektivnim sporom v najostrejši obliki (stavkam) - pridobi mnenje sindikata. Če bi sindikat ocenil, da je z odločitvijo (v nasprotju z njegovim posredovanim mnenjem) prišlo do kršitve pravic delavcev, pa bi se moral takoj in brez odlašanja zavzeti za spremembo ali odpravo takšne odločitve.

Pri tem je izbira sredstev, ki jih bo v ta namen uporabil, seveda odvisna od vsebine spornega razmerja in od teže škodljivih posledic takšne odločitve za delavce. V skrajnih primerih se lahko odloči tudi za stavko.

Če so njegova prizadevanja za pravočasno varstvo pravic delavcev kljub vsemu neuspešna in se v kasnejših pravnih postopkih, ki jih je sindikat sprožil, izkaže, da so bile pravice delavcev dejansko kršene, pa bo potrebno vsaj zagotoviti ugotovitev in sankcioniranje odgovornosti pristojnih delavcev ali organov za nastale škodljive posledice.

IV. Varstveno delovanje sindikata v postopku ugotavljanja presežnih delavcev

1. Za učinkovito sindikalno varstvo delavskih pravic pred morebitnimi in in-

dividualnimi kršitvami pri ugotavljanju presežnih delavcev so bistvene predvsem tiste odločitve, ki se nanašajo na:

- ugotavljanje vzrokov za prenehanje potreb po delu delavcev,
- določanje števila in kategorij presežnih delavcev,
- konkretno (poimensko) določanje presežnih delavcev.

S primernim nadzorom nad sprejemanjem teh odločitev in takojšnjim odzivom na morebitne nepravilnosti namreč lahko sindikat prepreči najhujše kršitve, do katerih lahko pride prav ob premalo pretehtani presoji vprašanja ali, koliko in katere delavce je dejansko nujno uvrstiti med presežne.

2. Iz ratificirane Konvencije Mednarodne organizacije dela (MOD) št. 158, posredno pa tudi iz določbe 1. odstavka 21. člena Zveznega zakona o delovnih razmerjih izhaja, da mora delodajalec strokovno utemeljiti resnost (neogibnost) razlogov za nastanek presežka delavcev in cilje, ki naj bi bili doseženi z zmanjšanjem števila delavcev. Sindikat mora takšno strokovno analizo seveda temeljito obravnavati.

Če bo ocenil, da razlogi niso dovolj tehtni, zlasti pa, če bo ugotovil, da organizacija oziroma delodajalec nista izrabila vseh možnosti za preprečitev nastanka presežkov delavcev (npr. novi posli), bo najprej zahteval od pristojnega organa, naj ponovno pretehta svojo odločitev in dodatno preuči možnost za zagotovitev zadostnega obsega dela.

Če bo pristojni organ kljub temu vztrajal pri svoji prvotni odločitvi in bo odločitev predstavljala podlago za začetek izvajanja individualnih odločb delavcem, pa jo bo potrebno spodbijati v sporu pred pristojnim sodiščem ali arbitražo.

3. Podobne pozornosti sindikata mora biti deležna tudi naslednja stopnja odločanja, to je odločanje o številu in kategorijah presežnih delavcev. V tej zvezi bo moral sindikat zahtevati podrobno utemeljitev upustitve vsakega delovnega mesta. Sindikat se mora bojevati za ohranitev vsakega delovnega mesta posebej, kajti z odpravo slehernega delovnega mesta so neposredno prizadeti eksistenčni interesi vsaj enega delavca.

4. Pri konkretnem (poimenskem) določanju (izbiri) presežnih delavcev je pomembno zagotoviti predvsem nadzor nad dosledno uporabo s kolektivno pogodbo oziroma splošnim aktom vneprej določenih meril. Če so presežki delavcev že neizogibni, naj bodo vsaj pravično izbrani. Vsak poenostavljen prijem, ki ne bi upošteval vneprej dogovorjenih meril pri izbiri (določanju) konkretnih presežnih delavcev, je za sindikat nesprejemljiv.

Doslej je bilo zaslediti predvsem dve vrsti takšnih prijemov, in sicer:

- kot presežek so enostavno določeni tisti delavci, ki so po naključju delali na opuščnem delovnem mestu, čeprav je v podjetju oziroma delu podjetja več (morda tudi manj) sposobnih, vestnih in socialno manj ogroženih delavcev istega profila.

5. Če je sindikat s svojim delovanjem uspel zagotoviti pravičen prijem (dosledna uporaba dogovorjenih meril), niti ni več potrebno, da bi aktivno sodeloval tudi pri sprejemanju vseh posamičnih odločitev v tem postopku in izdajanju individualnih odločb. Ponovno pa se mora polno vključiti v obravnavanje morebitnih pritožb prizadetih delavcev v postopku za varstvo pravic. Vsako pritožbo delavcev mora skrbno analizirati in (kar je tudi njegova funkcija v vseh pritožbenih postopkih) pristojnemu organu pred odločitvijo o pritožbi podati svoje konkretno mnenje.

6. Razen sodelovanja v omenjenih postopkih odločanja je zelo pomembna naloga sindikata tudi to, da zagotovi konkretno ravnanje z delavci, ki so bili določeni kot presežni. Za delavca, ki je s takšno odločitvijo običajno tudi globoko čustveno prizadet, je namreč zelo pomembno že to, kako mu to odločitev prvič sporočijo, kako in v kakšnih okoliščinah mu vročijo odločbo, kdo in kako se z njim pogovarja o možnostih za reševanje njegovega eksistenčnega problema in o njegovih pravicah v zvezi s tem.

Zato sindikat nikakor ne bi smel za nemariti čisto človeške oziroma humane plati obravnavanih postopkov. Seveda pa v tem pogledu sindikatu ni mogoče ponuditi nikakršnih receptov, ampak mora biti ravnanje prilagojeno konkretnim okoliščinam in okolju.

7. Da bo lahko sindikat učinkovito opravil vse obravnavane naloge pri ugotavljanju presežnih delavcev, je bi-

(Nadaljevanje s 4. strani)

Obvestila kolektivu

Razpored dežurnih Železarne

Ime in priimek	Dan dežurstva	Naslov	Telefon
Martin Šketa, Ploščati program	5. 11. 1990	Bled, Alpska 1	77-130
Vinko Rotar, Transport	6. 11. 1990	Jesenice, C. talcev 8/a	82-792
Albina Tušar, DSSS	7. 11. 1990	Jesenice, Bl. Dobrava 16/b	84-403
Franc Vičar, Okrogli program	8. 11. 1990	Žirovnica, Rodine 51	801-035
Ivan Voh, Splošni sektor	9. 11. 1990	Mojstrana, Dovje 10/i	/
Branko Vrečko, Energetika	10. 11. 1990	Lesce, Na Vrtači 13	/
Ivanka Zupančič, Dr. standard	11. 11. 1990	Jesenice, C. revolucije 2/b	81-655
Emil Ažman, Sektor inženiring	12. 11. 1990	Žirovnica, Breg 129	801-318
Slavko Ažman, SRR	13. 11. 1990	Bled, Rikljevca 11	/
Božidar Bartelj, Poslovodni odbor	14. 11. 1990	Žirovnica, Zabreznica 44/b	802-651
Janez Begeš, Elektrode	15. 11. 1990	Lesce, Na Trati 59	74-766
Janez Biček, Talilnice	16. 11. 1990	Jesenice, Udarina 9	83-193
Franc Brelih, Tehnične dejavnosti	17. 11. 1990	Jesenice, Kurirska 3	81-612
Marjan Demšar, Jeklarina 2	18. 11. 1990	Gozd Martuljek, Gobela 25	/

Dežurni za vzdrževanje v Železarni

DATUM:	DNEVNI:	NOČNI:
Ponedeljek - 5. 11.	Berti Krapež	Ahmed Telalović
Torek - 6. 11.	Zdenko Cund	Anton Kavčič
Sreda - 7. 11.	Dušan Bak	Marjan Pintar
Četrtek - 8. 11.	Janez Faletič	Miroslav Zupan
Petek - 9. 11.	Vlado Repe	Janez Sušnik
Sobota - 10. 11.	Aleš Soklič	Franc Nečimer
Nedelja - 11. 11.	Tibor Zavrl	
Ponedeljek - 12. 11.	Franc Bassanese	Primož Žvab
Torek - 13. 11.	Marko Sušnik	Alojz Varl
Sreda - 14. 11.	Milan Kambič	Janez Otrin
Četrtek - 15. 11.	Janez Vehar	Franc Arnez
Petek - 16. 11.	Igor Logar	Milan Ravnik
Sobota - 17. 11.	Martin Brumat	Bojan Finc
Nedelja - 18. 11.	Jože Lavtižar	Božidar Černe

Služba obratne ambulante

Od 5. do 10. novembra bodo delale naslednje obratne ambulante:

DOPOLDNE: I. obratna ambulanta dr. Metod Rešek in IV. obratna ambulanta dr. Ivica Vreš. Dispanzer za borce od 6.30 do 7.30.

POPOLDNE: II. obratna ambulanta dr. Alenka Kralj Odar in III. obratna ambulanta dr. Bernarda Benedik Tili.

V soboto, 10. novembra, samo dopoldne: II. obratna ambulanta dr. Alenka Kralj Odar in III. obratna ambulanta dr. Bernarda Benedik Tili.

Zobne ambulante:

DOPOLDNE: I. zobna ambulanta v. dent. Viktor Stražišar in III. zobna ambulanta dr. stomat. Ljudmila Gasar Krivec.

POPOLDNE: II. zobna ambulanta dr. stomat. Alojz Smolej.

V soboto, 10. novembra, samo dopoldne: II. zobna ambulanta dr. stomat. Alojz Smolej.

Od 12. do 17. novembra bodo delale naslednje obratne ambulante:

DOPOLDNE: II. obratna ambulanta dr. Alenka Kralj Odar in III. obratna ambulanta dr. Bernarda Benedik Tili.

POPOLDNE: IV. obratna ambulanta dr. Ivica Vreš. Dispanzer za borce od 13. do 14. ure. I. obratna ambulanta zaradi dopusta ne dela!

V soboto, 17. novembra, samo dopoldne: IV. obratna ambulanta dr. Ivica Vreš.

Zobne ambulante:

DOPOLDNE: II. zobna ambulanta dr. stomat. Alojz Smolej in III. zobna ambulanta dr. stomat. Ljudmila Gasar Krivec.

POPOLDNE: I. zobna ambulanta v. dent. Viktor Stražišar.

V soboto, 17. novembra, samo dopoldne: I. zobna ambulanta v. dent. Viktor Stražišar.

V kartoteki obratnih ambulant sprejemajo zdravstvene izkaznice v dopoldanskem času od 6. ure do 10.30 in v popoldanskem času od 12. ure do 17.30. Ambulanta sprejema nujne primere neprekinjeno od 6. do 19. ure.

Dežurni v Vatrostalni

Dežurni Vatrostalne je od petka, 2. novembra od 14. ure, do ponedeljka, 5. novembra, do 6. ure zjutraj, in od petka, 9. novembra od 14. ure, do ponedeljka, 12. novembra, do 6. ure zjutraj dosegljiv po telefonu 32-79.

Proizvodnja v devetih mesecih

(Nadaljevanje s 1. strani)

predvideval, je bil operativni program višji. Z dobrim delom obeh peči je bil tudi ta višji program krepko presežen.

Z asortimentom ne moremo biti v celoti zadovoljni, saj so bile praktično vsakomesečne težave pri izdelavi t.i. »čistih jekel«, kot posledica previsokih oligo elementov (občasno pomanjkanje grolja in kvalitetnega starega železa) pa tudi pomanjkanja ustreznih naročil.

Vse preveč je bilo jekla, programirane za vlitje preko kontiliva, odlitga klasično v ingote (slabši izplen) pa tudi kvaliteta površine odlitih gredic ni bila vedno dobra in je bilo zaradi tega potrebno dodatno brušenje.

Poizkušalo se je odzivanje avtomatskega jekla preko kontiliva, pa rezultati niso bili dobri in se je to opustilo.

Jeklarna 2

Ob bistveno višjem gospodarskem načrtu (v primerjavi z lanskim letom) je bilo letos izdelano v devetih mesecih le bori 1.000 ton jekla več, kar pomeni, da s proizvodnjo te naše toliko »ravzpote« jeklarne nikakor ne moremo biti zadovoljni, saj je bilo dodatno še vse preveč izdelanega jekla odlito klasično v brame. V tretjem kvartalu se je situacija glede odlivanja preko kontiliva močno popravila in je v temu kvartalu vlitje že doseglo 99 %. Vzroki izpada proizvodnje so predvsem preveliki zastoji, okvare in prodori ter podaljšani roki izvedbe rednih letnih remontov peči in kontiliva v maju ter trodnevni izpad proizvodnje v avgustu zaradi okvare štetila. Asortiment proizvodnje ni bil najboljši, vendar v veliki meri zaradi težav z naročili in legurami.

Livarna

Kakršnokoli primerjanje s prejšnjimi leti bi bilo nesmiselno, kajti ta obrat je zaradi pomanjkanja naročil v avgustu prenehal obratovati.

ETE Ploščati program

A) Gospodarski načrt:

- skupna proizvodnja 99,2 %
- končna za prodajo 92,0 %
- prodaja (odprema) 92,1 %

B) Operativni program:

- skupna proizvodnja 99,0 %
- končna za prodajo 95,2 %
- prodaja (odprema) 95,3 %

je le-ta kljub vsem težavam tudi po devetih mesecih dosežena. Sicer pa so bile težave zaradi pomanjkanja vložka (izpad JE 2), prevelikih zastojev in okvar predvsem na štetilu, kot posledica slabega stanja te naprave, pa tudi obseg rednih letnih remontov na ogrodju bluming štetila in potisne peči je bil preokračen.

Zal nista bili doseženi končna proizvodnja za prodajo in odprema, predvsem zaradi pomanjkanja naročil v tretjem četrtletju. Kvaliteta izvaljenih trakov je bila občasno zelo slaba, kar je povzročalo težave predvsem v HVB. Proizvodnja bronx škarij je bila dobra in je zadostila potrebam po razreznem vložku; posebej dobra je bila po v aprilu izvršenem remontu.

Valjarna debele pločevine

Slabo delo valjavske proge do izrednega remonta v maju (iztrošena) ter kasnejše pomanjkanje naročil in delno (zaradi izpada proizvodnje v Jeklarni 2) tudi vložka je storilo svoje, tako da so proizvodni rezultati slabi.

Slabšim proizvodnim rezultatom dodajajo svoje tudi nižji izpleni, kakor tudi ponovne tehnične obdelave zaradi slabših mehanskih rezultatov.

Je pa to eden redkih obratov, ki je imel operativni program višji od gospodarskega načrta.

Hladna valjarna Bela

Tudi v tem obratu je v tretjem kvartalu prišlo do občutnega pomanjkanja naročil, zato je bil operativni program precej nižji od gospodarskega načrta, vendar presežen. V primerjavi z lanskim letom sta proizvodnja in prodaja nižji. Asortiment je slabši od načrtovanega, predvsem zaradi pomanjkanja vložka nerjavnih kvalitet in naročil. Izplen je nekaj nižji od načrtovanega.

Hladna valjarna Jesenice

Malo zastoji, predvsem pa pomanjkanje naročil in že delen prenos proizvodnje v HVB, vse to se je odrazilo v izrazito slabem izpolnjevanju gospodarskega načrta. Zaradi naštetih težav je obrat že v aprilu prešel na dvoimensko obratovanje in je tudi zaradi tega operativni program bistveno nižji od gospodarskega načrta.

Predelava valjanih trakov

Zahteva po povečanem izvozu je narokovalja precej višji operativni program od gospodarskega načrta.

Z dobrim delom, z zadostno oskrbljenostjo z vložkom jim je ta višji program ne samo uspelo doseči, temveč tudi preseči v vseh ozirih (proizvodnja in prodaja) in je edini obrat v Železarni, ki je krepko presegel proizvodne rezultate lanskega istega obdobja.

ETE Okrogli program

A) Gospodarski načrt:

- skupna proizvodnja 84,6 %
- končna za prodajo 85,3 %
- prodaja (odprema) 85,7 %

B) Operativni program:

- skupna proizvodnja 104,7 %
- končna za prodajo 105,8 %
- prodaja (odprema) 106,3 %

Zaradi pomanjkanja naročil je bil operativni program bistveno nižji od gospodarskega načrta. V vsem tem obdobju je imela samo Žebljarna dovolj naročil. Dodatno prispela naročila med meseci, ko je bil že sprejet operativni program, pa so omogočila njegovo preseganje, kajti prostih proizvodnih zmogljivosti je bilo dovolj.

Žebljarna in Jeklovlek (brez BK linije) sta pričela obratovati 3. januarja, vsi ostali obrati in BK linija pa 8. januarja.

Valjarna žice in profilov

Pomanjkanje naročil v obratih, ki v tehnološki verigi sledijo tej valjarni, se je odrazilo v bistveno nižjem operativnem programu v primerjavi z gospodarskim načrtom, katerega podlaga je bila zmogljivost valjarne.

Jasno je, da zaradi tega obrat tudi ob dodatnih naročilih (med mesecem) za lastno prodajo, in to predvsem betonskega železa, ni imel nikakršnih problemov te obveznosti izpolniti. Celo nasprotno, zaradi dobrega dela so bili skoraj vsak mesec na t.i. prisilnem dopustu, julija pa še celo pol meseca na kolektivnem dopustu.

Žičarna

V primerjavi z lanskimi devetimi meseci je količinska proizvodnja še ce-

lo nekoliko višja, vendar predvsem na račun manjvrednih kvalitet z manjšo stopnjo predelave. Zaradi pomanjkanja naročil je bil operativni program bistveno nižji od gospodarskega načrta.

Jeklovlek

Izredno pomanjkanje naročil je vzrok, da je bil v prvih devetih mesecih letošnjega leta operativni program samo 60 % gospodarskega načrta. V primerjavi z lanskim letom je bila proizvodnja v tem obdobju za 37 % nižja.

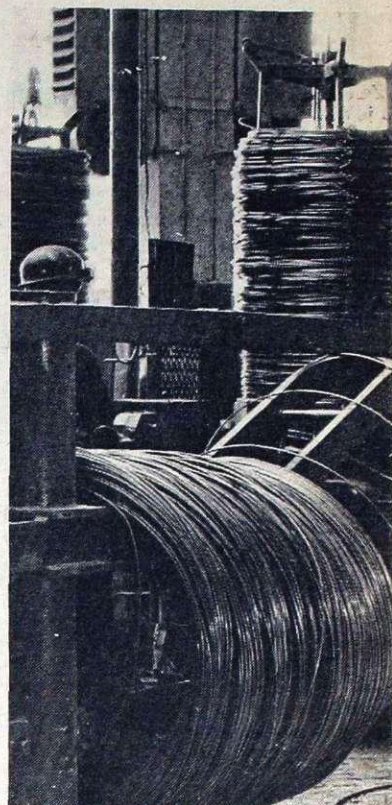
Elektrode

Le 68 % dosežene lanske proizvodnje treh kvartalov samo po sebi govori o težavah obrata, ki je bil še ne dolgo tega (podobno kot Livarna) eden boljših. Vzroki so predvsem pomanjkanje naročil (predvsem izvoznih), delno pa tudi velika odsotnost, predvsem bolniška.

Prodaja je nižja od proizvodnje, podobno kot pri Jeklovleku, in sicer zaradi dela na zalogo.

Žebljarna

Je edini obrat Okroglega programa, ki je imel zadosti naročil. Čeprav sta presežena tako gospodarski načrt kakor tudi višji operativni program, pa vendar ni dosežena lanska proizvodnja za isto obdobje, predvsem zaradi občasno slabšega dela kooperantov.

M.P V Žičarni (foto: Irena Kučina)

IZVRŠITEV DRUŽBENEGA PLANA IN PROGRAMA SKUPNE PROIZVODNJE, KONČNE ZA PRODAJO TER ODPREMA V DEVETIH MESECIH

ETE	SKUPNA PROIZVODNJA					KONČNA PROIZVODNJA					ODPREMA ZA PRODAJO		
	Druž. plan I-IX	Program I-IX	Izvršitev I-IX	% 4/2	% 4/3	Druž. plan I-IX	Program I-IX	Izvršitev I-IX	% 9/7	% 9/8	I-IX	% 12/7	% 12/8
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
ETE TALILNICE	282.293	287.890	284.055,3	100,6	98,7	450	247	159,0	35,3	64,4	223,7	49,7	90,6
Jeklarna 1	93.700	97.487	106.718,7	113,9	109,5	—	—	—	—	—	—	—	—
— ASEA	73.700	71.493	75.561,2	102,5	105,7	—	—	—	—	—	—	—	—
— LM	19.900	25.994	30.520,4	153,4	119,1	—	—	—	—	—	—	—	—
— BBC	100	364	637,1	637,1	175,0	—	—	—	—	—	—	—	—
Jeklarna 2	188.000	190.124	177.087,5	94,2	93,1	—	—	—	—	—	—	—	—
Livarna	593	279	249,1	42,0	89,3	450	247	159,0	35,3	64,4	223,7	49,7	90,6
— jeklo	569	270	228,3	40,1	84,6	450	247	158,8	35,3	64,3	223,6	49,7	90,5
— kovino	24	9	20,8	86,6	230,9	0	0	0,1	ERR	ERR	0,1	ERR	ERR
ETE PLOŠČATI PROGRAM	329.255	329.867	326.686,1	99,2	99,0	198.135	191.527	182.356,7	92,0	95,2	182.484,2	92,1	95,3
Bluming-štetil	171.870	175.051	176.078,6	102,4	100,6	44.300	39.333	36.541,0	82,5	92,9	36.862,4	83,2	93,7
— bluming	29.800	34.309	44.665,3	149,9	130,2	900	632	896,3	99,6	141,8	911,6	101,3	144,2
— štetil	126.130	136.066	123.295,3	97,8	90,6	27.460	34.025	27.531,5	100,3	80,9	27.754,2	101,1	81,6
— štetil storitve	0	0	ERR	ERR	ERR	—	—	—	—	—	—	—	—
— termična obdelava	15.940	4.676	8.118,0	50,9	173,6	15.940	4.676	8.113,3	50,9	173,5	8.196,7	51,4	175,3
Valjarna debele pločevine	49.675	51.062	44.319,8	89,2	86,8	47.575	49.707	42.214,4	88,7	84,9	41.685,1	87,6	83,9
— valjarna debele pločevine	0	0	ERR	ERR	ERR	—	—	—	—	—	—	—	—
— valjarna debele pločevine stor.	0	0	ERR	ERR	ERR	—	—	—	—	—	—	—	—
Hladna valjarna Bela	76.380	72.863	75.300,0	98,6	103,3	75.260	71.908	73.051,5	97,1	101,6	73.339,0	97,5	102,0
— hladna valjarna Bela	76.380	72.863	74.146,4	97,1	101,8	—	—	—	—	—	—	—	—
— hladna valjarna Bela stor.	0	0	1.153,6	ERR	ERR	—	—	—	—	—	—	—	—
Dodelava	—	—	—	—	—	0	0	0,0	ERR	ERR	0,0	ERR	ERR
Hlad. valj. Jesenice	15.440	12.964	12.249,1	79,3	94,5	15.110	12.653	11.845,5	78,4	93,6	11.867,0	78,5	93,8
— hlad. valj. Jesenice	15.440	12.964	12.008,4	77,8	92,6	—	—	—	—	—	—	—	—
— hlad. valj. Jesenice stor.	0	0	240,7	ERR	ERR	—	—	—	—	—	—	—	—
P.V.T.	15.890	17.927	18.738,7	117,9	104,5	15.890	17.926	18.704,3	117,7	104,3	18.710,7	117,8	104,4
— Profilarna	15.190	17.260	18.128,9	119,3	105,0	15.190	17.259	18.094,5	119,1	104,8	18.118,6	119,3	105,0
HOP	14.114	16.780	17.451,5	123,6	104,0	15.190	16.779	17.419,3	114,7	103,8	17.449,7	114,9	104,0
HOP storitve	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— HOP storitve	868	440	649,6	74,8	147,6	868	440	649,6	74,8	147,6	620,1	71,4	140,9
— diski	208	40	25,6	12,3	64,0	208	40	25,6	12,3	64,0	48,8	23,5	122,0
— diski storitve	0	0	ERR	ERR	ERR	—	—	—	—	—	—	—	—
— Vratni podboji	700	667	609,8	87,1	91,4	700	667	609,8	87,1	91,4	592,1	84,6	88,8
ETE OKROGLI PROGRAM	131.680	106.428	111.454,1	84,6	104,7	67.090	54.118	57.236,7	85,3	105,8	57.517,9	85,7	106,3
Valjarna žice	62.260	50.740	54.306,5	87,2	107,0	9.000	8.597	10.702,1	118,9	124,5	11.050,3	122,8	128,5
— valjarna žice	62.260	50.740	54.306,5	87,2	107,0	—	—	—	—	—	—	—	—
— valjarna žice stor.	0	0	ERR	ERR	ERR	—	—	—	—	—	—	—	—
Žičarna	30.600	26.823	28.211,0	92,2	105,2	20.290	17.598	18.887,3	93,1	107,3	19.046,1	93,9	108,2
— žičarna	30.600	26.823	28.211,0	92,2	105,2	—	—	—	—	—	—	—	—
— žičarna stor.	0	0	ERR	ERR	ERR	—	—	—	—	—	—	—	—
Jeklovlek	19.900	11.964	12.960,5	65,1	108,3	19.820	11.964	12.878,0	65,0	107,6	12.185,6	61,5	101,9
— jeklovlek	19.900	11.964	12.960,5	65,1	108,3	—	—	—	—	—	—	—	—
— jeklovlek stor.	0	0	ERR	ERR	ERR	—	—	—	—	—	—	—	—
Elektrode	13.730	11.299	10.263,2	74,7	90,8	12.790	10.357	9.064,5	70,9	87,5	9.642,9	75,4	93,1
— elektrode in varilna žica	12.080	9.620	8.444,1	69,9	87,8	12.040	9.583	8.423,2	70,0	87,9	8.841,3	73,4	92,3
— varilna žica stor.	0	0	13,1	ERR	ERR	—	—	—	—	—	—	—	—
— varilni prašek	750	774	581,0	77,5	75,1	750	774	575,9	76,8	74,4	736,3	98,2	95,1
— suha el. masa	0	0	43,7	ERR	ERR	0	0	21,6	ERR	ERR	43,7	ERR	ERR
— ognjevarni material	900	905	1.181,4	131,3	130,5	0	0	0,0	ERR	ERR	0,0	ERR	ERR
Elektrode Zagreb	—	—	—	—	—	0	0	0,0	ERR	ERR	0,0	ERR	ERR
Žebljarna	5.190	5.602	5.712,9	110,1	102,0	5.190	5.602	5.704,8	109,9	101,8	5.593,0	107,8	99,8
SKUPAJ:	743.228	724.185	722.195,4	97,2	99,7	265.675	245.892	239.752,4	90,2	97,5	240.225,8	90,4	97,7
Storitve	—	—	—	—	—	0	0	415,8	ERR	ERR	415,8	ERR	ERR
ŽELEZARNA	—	—	—	—	—	265.675	245.892	240.168,3	90,4	97,7	240.641,6	90,6	97,9

Obvestilo članom DMIT

Društvo metalurških inženirjev in tehnikov vabi v soboto, 10. novembra, svoje člane na jesenski izlet Vršč (Predil) - Goriška Brda - Kostanjevica - Vrhnika.

Odhod avtobusa približno ob 6.30 izpred restavracije Kazine. Rok za prijavo je do torka, 6. novembra, pri Nedi Knific - vodstvo Ploščatega programa, telefon 23-05. Število je omejeno (1 avtobus oz. najmanj 40 oseb). Samoprispevek 30 din.

Vabljeni!

Odbor DMIT

stveno predvsem, da najprej dobi vse potrebne in pravočasne informacije ter možnosti za sodelovanje pri sprejemanju vseh bistvenih odločitev. Pri tem se lahko sklicuje tudi na že omenjeno konvencijo MOD št. 158, ki v zvezi s tovrstnimi postopki posebej določa obveznosti delodajalca glede obveščanja in posvetovanja z delavskimi predstavniki.

V. Delovanje sindikata pri drugostopenjskem odločanju o delavskih pravicah

Delavci, ki bodo želeli pred drugostopenjskim organom v podjetju uveljaviti svojo pravico ali preprečiti njeno kršitev, se bodo morali najprej obrniti na svojega sindikalnega poverjenika, ta pa bo moral izpeljati vse nadaljnje postopke. Ti pa so lahko:

1. Če bo individualna ali kolektivna pravica delavcev kršena z ustno ali pisno odločitvijo oz. odločbo vodilnega delavca ali drugega organa, ki je takoj izvršljiva (pritožba ne zadrži odločitve), bo moral sindikalni zaupnik za preprečitev oz. odpravo takšne kršitve nemudoma reagirati najprej na način, op

Prisilni dopusti in pogoji poslovanja

Že od jeseni leta 1989 so se pogoji poslovanja iz meseca v mesec slabšali. Izguba je naraščala, čeprav smo sprejemali in izvajali programe sanacij in ukrepov za izboljšanje stanja. Brez ukrepov bi bil položaj še slabši, vendar smo se radikalnih posegov izogibali.

Na poslovnem področju smo ves čas delali v izrednih razmerah. Denarja za nakupe je bilo vse manj. Preskrbo smo reševali iz rok v usta z različnimi kompenzacijami. Ob povečanem uvozu izdelkov črne metalurgije in istočasni manjši potrošnji na domačem trgu ter s padcem konjunktura na svetovnem trgu se je bilo treba vsak dan boriti za prodajo. Do sedaj smo se uspeli s preskrbo in realizacijo, seveda z negativnimi učinki.

Tako smo bili prisiljeni poseči po radikalnih ukrepih, njihovo izvajanje pa je prizadelo vsa področja dela. Tako se ponekod pojavljajo vprašanja, ali so

vsi vse naredili, da do tega stanja sploh ne bi prišlo. Pri tem pa se le malokdaj kritično pogledimo v lastno delo. Najlaže je reči, da bi na primer z znižanjem nabavne cene, povečanjem izplačila ali manj zgrešenimi šaržami rešili vse probleme Železarne. Žal smo prišli tako daleč, da je nujno realizirati izboljšave na vseh področjih, da bi s tem dosegli nivo konkurence v razvitejših metalurgijah.

Za posameznika so seveda najbolj boleči prisilni dopusti. Se bolj grozeče je dejstvo, da sta produktivnost in splošna učinkovitost daleč pod nivojem zahodne konkurence ter da vsega, kar

proizvajamo danes, ne more biti tudi v jutrišnjem programu.

Izvajanje ukrepov teče praktično na vseh nivojih. Linearost je sicer povzročila določene težave, vendar imajo odgovorni za posamezna področja še vedno možnost prilagajanja. Najpomembnejše je, da se potrebno delo opravi pravočasno.

V komerciali smo bili kljub povečani odsotnosti več na tržišču. Iskali smo tudi cenejše materiale. Prodaja naših izdelkov je na splošno še vedno na razmerno visokem nivoju. Med sortimenti so seveda razlike. Določene proizvodne linije so bile manj obremenjene od drugih, vendar to ni vedno odvisno le od tržišča in učinkovitosti prodaje, ampak tudi od doslednosti izvajanja obvez do kupcev.

Ne želimo polemike z odborom Neodvisnega sindikata HVB, saj v tej težki situaciji potrebujemo enotnost in energijo za reševanje skupnih problemov. Ne moremo pa mimo trditve v

zadnjem Železaru, da so zaradi pomanjkanja naročil delavci na prisilnem dopustu. Največji problem je namreč izpolnjevanje sprejetih obvez. Od specifičnih 517 ton za leto 1990 smo do sedaj realizirali 336 ton. Glede na težave z neravnim vložnim materialom sedaj tudi ni nobenih izgledov, da realiziramo sprejete obveze.

Prepričani smo, da je vodstvo HVB pri določanju prisilnih dopustov izbralo predvsem ekonomsko najboljše rešitve. V letošnjem letu smo se morali hitro prilagajati. Nerjavn program je bil zaradi neugodnih cenovnih odnosov in težav s financiranjem dragega niklja še posebej prizadet. Kljub temu je ta valjarna od načrtovanih 98.500 ton za leto 1990 v devetih mesecih dobavila tržišču 73.360 ton ali 74,5%. Glede na naročila imamo realne možnosti izpolnitve letnega načrta.

Pogoji poslovanja in tržne možnosti so torej v nekaterih obratih, oddelkih ali linijah dovoljevale boljše prilagaja-

nje kot drugod. Analize stanja in možnosti prilagajanja pa ne moremo obravnavati na tem mestu. Slabosti je potrebno strpno odpravljati, prednosti pa čim bolj izkoristiti. Oboje bomo pri izvajanju sanacijskih programov, z močnim poudarkom na prestrukturiranju, še kako potrebovali.

Čas proizvajalcev je minil, sedaj so kupci odločujoči dejavnik. Če želimo v Evropo, je to potrebno sprejeti. Žal pa sedaj pri nas tudi tržišče ne deluje. Povsod je zmešnjava, ki se kaže v skoraj nekontroliranem uvozu po dumpinskih cenah, izvoz pa je omejen z najrazličnejšimi ovirami.

Upamo, da bo ta neenakopravni položaj črne metalurgije vsaj v letu 1991 odpravljen. Mi pa moramo narediti vse, da dosežemo čim večjo konkurenčnost. To ne velja le za ceno, ampak tudi za redno izpolnjevanje obvez in visoko kvaliteto.

Ernest Pušnik

Delovno - pravna zakonodaja

(Nadaljevanje s 1. strani)

sindikata, ki je sklenil pogodbo, katerega kolektivna pogodba se lahko uporablja takoj neposredno, mogoče pa je sklepati kolektivne pogodbe tudi na ravni neke panoge, občine, organizacije ali delodajalca. Te pogodbe pa smejo določati le ugodnejše pravice za delavce.

Kolektivne pogodbe se sklepajo za določen čas (največ 5 let). V času trajanja pogodbe si morata obe strani (sindikat kot predstavnik delavcev in delodajalec) prizadevati, da ohranita tako imenovani socialni mir. To pomeni, da je potrebno s pogovori in prilagajanjem preprečevati stavko ali izprtje (delodajalec začasno odpusti stavekajoče delavce) in si prizadevati za dosledno izpolnjevanje pogodbe. Te zadeve so podrobneje opredeljene v mednarodnih pogodbah, ki jih je podpisala tudi Jugoslavija.

Sklenitev delovnega razmerja
Novo v delovnem pravu Slovenije je tudi to, da mora posameznik, ki želi skleniti delovno razmerje, mora z organizacijo oziroma delodajalcem skleniti pogodbo o zaposlitvi. S to pogodbo se v skladu s kolektivno pogodbo oziroma splošnim aktom dogovorita o tistih pravicah in posebnostih, ki se nanašajo na delovno mesto, za katero delavec sklepa delovno razmerje (ZDR-11. člen). Če taka pogodba ni sklenjena, delavec ne more pričeti z delom. Z delom prične na dan, ki ga določi ta pogodba. Če tega dne ne začne delati, se šteje, da delovno razmerje ni bilo sklenjeno. Delavec v delovnem razmerju ima knjižico, ki je javna listina in v katero se vpisujejo vsi podatki glede delovnega razmerja. Ko delavcu delovno razmerje preneha, mu mora organizacija ali delodajalec knjižico takoj vrniti.

Delovno razmerje lahko sklene vsak, ki izpolnjuje pogoje. Sklep o potrebi po sklenitvi delovnega razmerja sprejme poslovodni organ oziroma delodajalec. Delovno razmerje se praviloma sklene prek objave oziroma razpisa, ki ne sme biti krajši od osem dni. Brez objave ali razpisa zakon dopušča sklenitev delovnega razmerja samo v naslednjih primerih:

- študenti,
- opravljanje nalog za največ 60 dni,

- nadomeščanje začasnega odsotnega delavca,
- zaposlitev voljenih funkcionarjev, če tako določa poseben zakon,
- zaposlitev delavca iz druge organizacije zaradi potreb delovnega procesa ali presežka delavcev,
- zaposlitev nezaposlene invalidne osebe,

- za strokovna dela, ki se opravijo na podlagi pogodbe o poslovno-tehničnem sodelovanju,

- zaposlitev poslovnih organov v mešanih in zasebnih podjetjih (imenujejo jih lastniki),

- zaposlitev občana, ki v skladu s pogoji, določenimi v kolektivni pogodbi oziroma splošnem aktu, vlaga svoja sredstva v organizacijo ali pri delodajalcu zaradi sklenitve delovnega razmerja.

Delovno razmerje se lahko sklepa za nedoločen ali določen čas, pripravniki pa lahko opravljajo delo tudi brez sklenitve delovnega razmerja, to je volontersko, pod pogoji, ki jih določa zakon.

Izbiro med prijavljenimi kandidati opravi poslovodni oziroma drugi pristojni organ po postopku, določenem v splošnem aktu, oziroma delodajalec. Kandidata za delovno mesto s posebnimi pooblastili izbire poslovodni organ oziroma delodajalec.

Delavec je razporejen na delovno mesto, za katero je sklenil delovno razmerje. Zaradi drugačne organizacije dela ali zaradi nujne potrebe delovnega procesa lahko poslovodni organ (delodajalec) ali drug delavec, ki vodi organizacijski del organizacije in ga je pooblastil poslovodni organ (delodajalec), delavca razporedi na vsako delovno mesto, ki ustreza stopnji njegove strokovne izobrazbe za določeno vrsto poklica, znanju in zmožnostim. Če delavec noče delati na delovnem mestu, na katerega je razporejen, mu delovno razmerje preneha v tridesetih dneh po dokončnosti sklepa o prenehanju delovnega razmerja.

Delavec je lahko za določen ali nedoločen čas razporejen tudi na delovno mesto, za katero se zahteva nižja stopnja strokovne izobrazbe, če s tem soglašata ali v primerih izjemnih okoliščin (npr. naravne ali druge nesreče). Taki primeri morajo biti določeni v kolektivni pogodbi ali splošnem aktu in trajajo samo tako dolgo, dokler trajajo izjemne okoliščine.

Delavec je lahko začasno ali trajno razporejen tudi v drugo organizacijo v okviru sestavljenih oblik združevanja organizacij oziroma organiziranja na delovno mesto, ki ustreza stopnji njegove strokovne izobrazbe za določeno vrsto poklica, znanju in zmožnostim. Tako razporejanje mora biti urejeno v splošnih aktih obeh organizacij: tiste, iz katere je delavec, in tiste, v katero bo razporejen. Z razporeditvijo se morata strinjati obe organizaciji. Soglasje in sklep o razporeditvi v celoti nadomeščajo postopek objave. Odklonitev take razporeditve povzroči prenehanje delovnega razmerja.

Delavec je lahko za največ šest mesecev ali dokler ni končano delo, zaradi katerega je bil razporejen, razporejen v katerokoli organizacijo na delovno mesto, ki ustreza stopnji njegove izobrazbe za določeno vrsto poklica. Primerov in pogojev za tako razporejanje ni potrebno urediti v splošnem aktu. Pravna podlaga za razporeditev je sporazumno sprejeti sklep pristojnih organov obeh organizacij. Če tako razporeditev delavca odkloni, mu delovno razmerje preneha.

Cvetka Martinčič, vodja CSI
(Nadaljevanje prihodnjic)

Obisk v Beljaku

Center srednjega usmerjenega izobraževanja na Jesenicah ima že dalj časa stike z gimnazijama v Bremnu in Pragi, želi pa navezati stike tudi s sorodnimi šolami v zamjestvu.

Tako je delegacija iz jeseniške občine (v kateri so bili poleg direktorja in dveh profesorjev CSUI Jesenice še predsednik Skupščine in predsednica Izvršnega sveta) obiskala višjo tehnično šolo v Beljaku, srečala pa se je tudi z beljaškimi županom.

Ogledali so si šolo, se seznanili z različnimi usmeritvami, ki jih ponujajo, dogovorili so se tudi za nadaljnje sodelovanje. Tako naj bi se s predstavniki beljaške šole ponovno srečali v začetku decembra na dnevu prosvetnih delavcev v Kranjski Gori.

Pogodba o zaposlitvi spreminja značaj delovnega razmerja

(Nadaljevanje iz prejšnje številke)

Če gre za razlog iz drugega odst. 14. člena zakona, pa mora pogodba o zaposlitvi upoštevati, da kandidat pogojev ne izpolnjuje, saj jih ni izpolnjeval noben kandidat, zato mora tudi upoštevati, da traja tako delovno razmerje največ eno leto. Trajanje se lahko omeji tudi z izvedbo postopka ponovne objave oz. razpisa in izbire kandidata, ki bi izpolnjeval pogoje delovnega mesta.

Ne glede na pogodbo, ki označuje delovno razmerje kot delovno razmerje za določen čas, lahko vsak delavec, ki meni, da pogodba nima razloga po zakonu oz. kolektivni pogodbi ali splošnem aktu, zahteva spremembo značaja delovnega razmerja in sklenitev pogodbe o delovnem razmerju za nedoločen čas (prvi odst. 18. člena). Če delavec s svojim zahtevkom ne bi uspel v organizaciji, bo lahko uveljavljal isti zahtevek pred sodiščem združenega dela. Ni nujno, da delavec tak zahtevek postavi neposredno po sklenitvi pogodbe o zaposlitvi, saj se lahko šele naknadno ugotovi, da pogodbeni razlogi niso točni in da gre za delovno razmerje za nedoločen čas, ker ni bilo razlogov, na podlagi katerih bi bilo delovno razmerje sklenjeno le za določen čas.

Delavec ne more uspešno uveljavljati spremembe predložene pogodbe o zaposlitvi, ker meni, da niso podani ra-

zlogi za delovno razmerje za določen čas, saj zakon takega varstva ne predvideva. Tako varstvo bi moral zakon predvidevati že za kandidata, ki bi bil izbran, saj delovnega razmerja delavec ni sklenil, če dela ni nastopil, dela pa ne more nastopiti pred sklenitvijo pogodbe.

4) Konkurenčna klavzula

Zakon o delovnih razmerjih uvaja v delovno pravo nov institut: konkurenčno klavzulo. Delavec naj bi v času delovnega razmerja in še določen čas po prenehanju upošteval interese delodajalca oz. organizacije, saj ne bi smel opravljati take dejavnosti, ki bi pomenila konkurenco svojemu delodajalcu. Določba 7. člena zakona skuša ugotoviti zvestobo delavca do delodajalca, zlasti pa zavarovati organizacijo oz. delodajalca pred morebitno neelojalno konkurenco svojih delavcev. O neelojalni konkurenci izrecno govori zakon o delovnih razmerjih Hrvaške, ki poudarja, da se lahko s pogodbo o zaposlitvi delavcu prepove zunaj delovnega razmerja uporabljati podatke, ki se štejejo za poslovno tajnost, prav tako pa tudi posebna znanja na področju tehničnih in proizvodnih inovacij, ki jih je spoznal v organizaciji, (4. člen navedenega zakona). Prepoveduje se uporaba podatkov tako pri dopolnilnem delu, pogodbe-

nem delu pri drugi organizaciji, kot pri delu v lastnem podjetju ali obratovalnici.

V zvezi s konkurenčno klavzulo se opozarja, da ni v skladu z modernim pojmovanjem pravice uporabe znanja in usposobljenosti. Prav zato nekateri menijo, da delovno pravo ne bi smelo posegati v oblikacijska razmerja, pač pa naj bi veljala odškodninska odgovornost oz. naj bi konkurenčno klavzulo (ali nekonkurenčno klavzulo) vključevali v kolektivne pogodbe, (7). Konkurenčno klavzulo smo poznali v naši državi že pred vojno, saj je npr. obrtni zakon (8) predvidel, da delavec ne more brez soglasja delodajalca izvrševati enake dejavnosti, kot jo opravlja delodajalec. Delavec ni smel sprejemati naročil oz. sklepati pravnih poslov, s katerimi bi prizadel interese delodajalca. Če je delavec tako prepoved kršil, je bil odškodninsko odgovoren, delodajalec pa je lahko odškodninski zahtevek uveljavljal v trimesečnem subjektivnem prekluzivnem roku, s tem da je bil objektivni rok določen na pet let (paragraf 325).

Delavcu je med trajanjem delovnega razmerja prepovedano opravljati dela ali sklepati posle, ki sodijo v delovno področje ali dejavnost organizacije, ne glede na to, ali gre za njegov račun, ali pa tuj račun in tudi ne glede na to, ali gre za neposredno ali posredno vpliva-

nje na interese organizacije. Prepoved je opredeljena neposredno v zakonu in neposredno v zakonu je tudi določena sankcija v obliki disciplinskega ukrepa prenehanja delovnega razmerja. Niti splošni akt oz. kolektivna pogodba niti pogodba o zaposlitvi tega ne moreta spreminjati, pač pa lahko pogodba o zaposlitvi posebej ugotavlja omejitve, ki jih glede na specifičnost delovnega mesta delavec upošteva. Podana je tudi obratna možnost, da pogodba že vnaprej določa primere in pogoje, ob katerih lahko delavec določeno delo opravlja, ali pa predvideva dela in posle, za katere mora delavec dobiti odobritev organizacije oz. delodajalca.

Obveznost in sankcija z ukrepom prenehanja delovnega razmerja pa ne sežeta prek prenehanja delovnega razmerja, zato mora pogodba o zaposlitvi določati delavčeve obveznosti v zvezi z varovanjem tehničnih, proizvodnih in poslovnih znanj ter poslovnih zvez, ki jih bo delavec pridobil z delom ali v zvezi z delom v organizaciji (četrti odst. 7. člena). Že ta opredelitev jasno kaže, na diferenciacijo med delovnimi mesti, saj je logično, da številna delovna mesta ne sodijo v okvir take (ne)konkurenčne klavzule. Gre samo za tista delovna mesta, ki so ključnega pomena za tehnično, proizvodno in poslovno vodenje organizacije, pri čemer ni pomembno, ali gre za poslovodni or-

gan ali pa za delavce s posebnimi pooblastili in odgovornostmi.

Zakon predvideva, da lahko pogodba o zaposlitvi opredeli konkurenčno klavzulo samo ob dveh pogojih:

- a) če delavcu preneha delovno razmerje po lastni volji ali krivdi;
- b) prepoved traja lahko največ dve leti.

Prepoved se nanaša na naslednje dejavnosti oziroma posle:

- ustanovitev podjetja ali pridobitev samostojne obrti;
- sklenitev delovnega razmerja v drugi organizaciji oz. pri delodajalcu, če gre za enako ali podobno dejavnost, ki bi pomenila konkurenco dejavnosti organizacije;
- sklenitev pogodbe o delu ali pogodbe o avtorskem delu v drugi organizaciji oz. pri delodajalcu, ki opravlja enako dejavnost, če bi to pomenilo neelojalno konkurenco za pogodbeno stranko.

Zakon predvideva odškodninsko odgovornost za kršitev pogodbene obveznosti, kajti prizadeta organizacija mora v takem primeru uveljavljati dogovorjeno odškodnino. Glede višine odškodnine sta podani dve možnosti:

- odškodnina se ugotavlja v vsakem konkretnem primeru, pri čemer je dolžna dokazati ponuditi oškodovana organizacija;

(Se nadaljuje)

Prihodnji petek otvoritev razstave slik akad. slikarja Jaka Torkarja

Prihodnji petek, 9. novembra, bodo ob 18. uri v razstavnem salonu Dolik DPD Svoboda Tone Čufar Jesenice odprli razstavo slik akad. slikarja Jaka Torkarja z Jesenic. Krajši koncert bo ob otvoritvi izvajal vokalni oktet DPD Svoboda France Prešeren iz Žirovnice.

Čeprav se z likovnimi deli akademskega slikarja Jaka Torkarja pogosto srečujemo na našem območju, bomo tokrat prvič lahko občudovali njegovo samostojno razstavo likovnih del, nastalih v zadnjem času. To bo le delček njegovega izjemno obsežnega in izrazno razvejanega ustvarjalnega opusa, ki se razteza od slik, pretežno krajine, tihožitja in portretov, v vseh izraznih tehnikah (olje, akvarel, pastel, tempera, kreda, mešana tehnika, guaš, risba, grafika), kiparstva, medaljerstva, oblikovanja panoram za turistične propekte, časopisnih ilustracij in druge uporabne grafike, knjižne opreme, iz-

delave diplom in domicilnih listin do stenske dekoracije.

Iz njegovega obsežnega opusa je razvidno, da je doslej ustvaril 21 javnih spomenikov (kiparska dela), dvajset večjih ilustracij in drugih del uporabne grafike, deset knjižnih oprem, veliko število panoram za turistične propekte in skoraj nepregledno število slik. Udeležil se je triindvajset slikarskih kolonij in ob koncu kolonij sodeloval s svojimi deli tudi na skupinskih razstavah udeležencev, poleg tega je še šestnajstkrat skupinsko razstavljal, petkrat pa se je predstavljal tudi s samostojnimi razstavami.

Jaka Torkar je bil rojen 23. julija 1932 v Lescu pri Bledu. V letih 1942 do 1945 je bil z materjo v taboriščih Wernfels, Fohrt in Ratzberg pri Erlangenu. Po končani nižji gimnaziji na Jesenicah, kjer je že kot dijak sodeloval v likovnem klubu Dolik, je nadaljeval šolanje na Šoli za oblikovanje in Akademiji upodablajočih umetnosti v Ljubljani, kjer je diplomiral leta 1956. Po tem pa je obiskoval še tri semestre specialke za grafiko pri prof. Božidarju Lakcu. Od leta 1960 do 1962 je poučeval likovni pouk na jeseniških solah, odtlej pa dela kot svobodni umetnik na Lescu.

Razstava bo v razstavnem salonu Dolik na ogled do vključno 28. novembra vsak dan, razen sobot popoldan in nedelj, od 9. do 12. ure in od 16. do 19. ure.

Bodo Jesenice preživele?

Občina Jesenice, kjer živi 32.500 stalno in 3.500 začasno prijavljenih prebivalcev, je raztegnjena ob ozki dolini Save od njenega izvira do Prešernove Vrbe, stisnjena med Alpe in Karavanke, z obilo naravnih, kulturnih in drugih znamenitosti.

Občina vse bolj izgublja železarski značaj, četudi ji železarstvo še vedno daje pomemben pečat. Delež železarne je bil lani v družbenem proizvodu 47 %, pred leti več kot 60 %. 47 % je tudi zaposlenih v železarni med zaposlenimi v gospodarstvu občine, med vsemi zaposlenimi je železarjev 41 %. Pred leti je bil ta delež več kot polovica.

Med zaposlenimi v železarni je 85 % delavcev s stalnim bivališčem v občini Jesenice, 10 % jih je iz radolviške občine in slab odstotek iz tolminske, ostalih 4 % delavcev je iz drugih občin. Tako je več kot polovica prebivalcev občine Jesenice neposredno vezana na železarno. Če pa k temu prištejemo še podjetja oziroma panoge, ki se v občini poslovno vežejo na železarno (izdelki, storitve), ta delež kaže na razsežnost problema, s katerim se v občini danes srečujemo, upoštevajoč prizadevanja v železarni.

Dejstvo je, da so razmere v občini že sedaj izredno zaostrene. Iz meseca v mesec pada število zaposlenih, narašča brezposelnost (tudi posledica priliva iz šol, saj mladi nimajo praktično nobenih možnosti za zaposlitev), kar je eden izmed najbolj zgočih problemov v občini. Ob koncu septembra je bilo v občini Jesenice 850 brezposelnih (ob koncu avgusta 780), med njimi 53 % žensk in skoraj polovica mladih, do 26. leta starosti. Stopnja brezposelnosti je že presegla 6 %, ocena do konca leta je najmanj 8 %. Socialno-ekonomski položaj je tako skrajno zaostren, saj povprečni osebni dohodek v gospodarstvu (podatki veljajo za prvo polletje letos) za 9 % zaostajajo za republiškim povprečjem. Vedno bolj narašča pritisk na

razne oblike pomoči in ob letošnjem polletju je število teh pomoči že preraslo število lanskega leta.

Jeseniški Izvršni svet namenja večino aktivnosti reševanju perečih gospodarskih problemov in iskanju novih zaposlitvenih možnosti. Tako je imenoval tudi delovno skupino, ki je temeljito analizirala stanje v občini in predlagala tudi možne ukrepe. Ob tem velja poudariti, da so možnosti občine omejene, saj je večina rešitev vezanih na sistemske ukrepe (lastnina, davčna reforma, izenačitev pogojev gospodarjenja, zakon o javnih ustanovah, zakoni s področja družbenih dejavnosti itd.).

Zaposlitvene možnosti v občini se kažejo predvsem v turizmu, prometu in zvezah (projekt Karavanke), zasebnem delu, podjetništvu in kmetijstvu. Nujni pa so tudi stiki z obmejnimi občinami.

Med ukrepi v občini velja osrednja pozornost predvsem tistim, ki naj bi kratkoročno omilili težke razmere (delavci na prisilnih dopustih, družine z otroki) ter oprostive prispevkov oziroma olajšave in urejanje prostorskih pogojev.

Ob vrsti drugih dejavnosti je glede na že začete aktivnosti tako v republiki kot tudi občini (upoštevajoč tudi odgovor republiškega Izvršnega sveta) upravičeno pričakovati, da bo Republika čimprej odgovorila na temeljno vprašanje: kakšno jeklarstvo, v kakšnem obsegu in pod kakšnimi pogoji ga je pripravljena podpreti. Medtem teče le boj, kako deblokirati račun in zbrati sredstva za plače. Vse to pa seveda ne prispeva k omilitvi problema.

Predkongresna seja OK ZKS-SDP Jesenice

24. oktobra je bila seja Občinskega komiteja ZKS-SDP Jesenice, na kateri so obravnavali organizacijsko preurejanje in utrjevanje stranke ter kongresne dokumente.

Prenova stranke ZKS-SDP poteka po sprejetem načrtu in mora biti zaključena do konca novembra, ko bo programska konferenca in bomo v skladu z novim statutom in statutar-nim sklepom izoblikovali organe v občinski stranki.

Nekaj ugotovitev:

- Cilj je, da bi stranka imela 600 članov, kar je možno doseči. S tem bi bili tudi po številu članstva najmočnejša stranka v občini.

- Osnovne organizacije bodo v vseh krajevnih skupnostih.

- V oblikovanju so aktivni gradbenih delavcev, aktivni proizvodnih delavcev, delavcev v zdravstvu, delavcev v prosveti, aktiv urejanja prostora in okolja, ki bi moral preiti v zeleno frakcijo. V pripravi je oblikovanje ženske frakcije.

Največji del sestanka je bil usmerjen k obravnavi kongresnih dokumentov. Pri tem so se izoblikovala naslednja stališča:

- kongresni dokumenti so bili posredovani zelo različno (zadnji šele 13. oktobra) kljub temu, da je bila za njihovo pripravo imenovana posebna skupina na CK ZKS-SDP. Zaradi tega je bila razprava manj kvalitetna;

- poleg kongresnih dokumentov je bil glavni delež razgovora namenjen sedanji politični situaciji v občini in v republiki ter Jugoslaviji (od sestanka do sestanka so bili različni politični dogodki);

- pogosto ali skoraj v vsakem sestanku so bili obravnavani rezultati volitev oziroma dogajanj okoli njih (republiške in občinske).

Statut je bil v razpravi najdaljši čas, tako da je bila prvotna verzija že po-

pravljena, na deklaracijo ni bilo bistvenih pripomb.

V razpravah so bila zelo različna mišljenja od ZKS-SDP (soglasno) do SDP, kjer je bil dan očitak predvsem besedi »prenova«, do »demokratske levice Slovenije«, oziroma da posvečamo preveč pozornosti imenu stranke, manj pa programu in našemu delu.

Naš predlog je, naj bo ime stranke »demokratska leвица Slovenije« s tem, da se med simbole vključi rdeča barva (rdeča podlaga naše zastave). Za vodstvo stranke smo predlagali:

- za predsednika stranke: Milan Kučan (soglasna podpora)
- za podpredsednika: Ciril Ribičič
Franci Pivec
Peter Bekeš

- za člana predsedstva: Igor Mežek
V delo stranke je treba vključiti tudi dr. Janeza Drnovška in Živka Preglja, v kolikor sta člana naše stranke.

Delegata OK ZKS-SDP z Jesenic sta Oto Kelih (predsednik in sekretar) in Igor Mežek, član CK ZKS-SDP.

Člani OK ZKS-SDP so bili seznanjeni z uporabno delitvijo prostorov v stavbi DPO, katere delni lastnik je tudi OK ZKS-SDP Jesenice.

Sprejeta je bila pobuda o odprtju poslanske pisarne, v začetku dvakrat mesečno, in sicer v prostorih OK ZKS-SDP Jesenice.

12. novembra od 17. do 18. ure bo sprejemala pobude od članov stranke in občanov poslanka naše stranke in predsednica IS Jesenice Rina Klinar,

26. novembra od 17. do 18. ure pa poslanec naše stranke in zadolžen za področje gospodarstva v IS Jesenice Vito-mir Pretnar.

Oto Kelih

Čufarjevi dnevi 90 - program prireditev

Petek, 9. novembra:

ob 18. uri v razstavnem salonu Dolik otvoritev razstave slik akademskega slikarja Jaka Torkarja s krajšim koncertom okteta DPD Svoboda France Prešeren Žirovnica.

Sobota, 10. novembra:

ob 15. uri v Galeriji Kosove graščine otvoritev 18. razstave fotografij treh dežel: Furlanije - Julijske krajine, Koroške in Slovenije s krajšim koncertom ženskega pevskega zbora Milko Škoberne.

Torek, 13. novembra:

ob 19. uri v dvorani GTČ Jesenice otvoritev Čufarjevih dnevov z nastopom plesnega orkestra POJŽ in folklornega ansambla s Krasa s »Kraško oh-cetjo«.

Sreda, 14. novembra:

ob 16. uri v klubiški sobi Kosove graščine okrogla miza o kulturi v jese-niški občini z naslovom Kako naprej.

ob 19.30 v dvorani GTČ predstava Loškega odra
Slawomir Mrozek: Tango - farsa

Četrtek, 15. novembra:

ob 18. uri otvoritev nove čitalnice Občinske knjižnice Jesenice v pri-re-ditvenem centru

ob 19.30 v dvorani GTČ predstava Šentjakobskega gledališča iz Lju-bljane

Frane Milčinski - Ježek: Srček dela tika taka - gledališki kabaret

Petek, 16. novembra:

ob 12. uri v dvorani GTČ predstava Drame Shqiptare Prizren Božan-ska sorazmerja - koreodrama

ob 19. uri v Kulturnem domu na Dovjem predstava Slovenskega pro-svetnega društva Radiše z avstrijske Koroške Feliks Mitterer: Domov - drama

ob 19.30 v dvorani GTČ predstava Odra treh herojev Pirniče D.Kova-čević: Klavstrofobična komedija

ob 22.30 v restavraciji Kazina na Jesenicah nastop Talijinskih ljubite-ljev kieselsteinskih iz Kranja z recitalom Snoči sem na vasi bil, so babe vkup letele

Sobota, 17. novembra:

ob 19. uri v dvorani GTČ svečana podelitev Čufarjevih priznanj s pre-mierno uprizoritvijo predstave Gledališča Tone Čufar Jesenice
G.Feydeau: Poroka Štefa Vampiča - komedija

Uspela razstava fotografij na temo Konj v Škofji Loki

Prostori nove galerije Fara v Škofji Loki so bili premajhni za vse tiste, ki so prišli na otvoritev prve medklubske razstave fotografij in diapozitivov foto-kino kluba Anton Azbe na temo Konj, pod pokroviteljstvom podjetja Peter Jan iz Kra-

organizatorji, vodil jih je predsed-nik kluba Peter Pokorn, so želeli prika-zati konja v različnih okoljih in funkci-jah, kar je naletelo na dober odziv av-torjev iz vse Jugoslavije. Fotografij je prispelo 172 od 41 avtorjev, sprejetih je bilo 70 fotografij 33 avtorjev, diapozitivi: 153 - 30 avtorjev, sprejetih je bilo 39 - 21 avtorjev.

Žirija (prof. Marko Aljančič, dr. Ce-ne Avguštin in Janez Plestenjak) ni imela lahkega dela. Prve tri nagrade

za fotografije - kolekcije so dobili: Trži-čan Janko Krmelj, Jeseničan Franci Črv in Mariborčanka Zora Plešnar, po-hvalo pa Marijan Stojko. Nagrade za posamezne fotografije so dobili: Franc Kolman (A. Prešeren Jesenice), Joco Balant (Škofja Loka), Milan Malovrh (Tržič) ter Matyas Nemeth (Novi Sad), Ivan Pipan (Radovljica) in Bela Sigeti (Zrenjanin).

Prvo nagrado za barvne diapozitive je dobil Mil in Malovrh (Tržič), drugo

Marcel Kovačič (Križevci) in Peter Po-korn ml. (Škofja Loka), tretjo pa Fran-ci Črv (Jesenice), Mijat Mandić (Doboj) in Peter Pokorn (Škofja Loka).

Nagrade sta na otvoritvi, ki jo je po-častil tudi republiški minister za drobno gospodarstvo Viktor Brezar, podeli-la predsednik SO Škofja Loka Peter Hawlina, ki je priredil tudi sprejem za člane častnega odbora, in doktor bioloških znanosti Tone Polanec, katerega 80-letnico so počastili vsi člani odbora. f.č.

Razširjena seja Izvršnega odbora Sindikata Železarne

Izvršni odbor Sindikata Železarne je 18. oktobra sklical razširjeno sejo, na katero so bili vabljeni poleg članov izvršnega odbora še zaupniki sindikata obra-tov/sektorjev in predsednik poslovnega odbora Železarne Jesenice.

Največ pozornosti so namenili pro-blematiki osebnih dohodkov in infor-maciji o trenutni situaciji in ukrepih ter predlogu za preobrazbo Železarne.

Osebnih dohodki delavcev vedno bolj zaostajajo za povprečjem občine, Slovenskih železarn in republike. Splošna kolektivna pogodba je veljavna, zato smo od delavskega sveta Železar-ne in poslovnega odbora zahteva-li, da se pripravijo osnove za sprejem podjetniške pogodbe. Od obeh organov imamo zagotovilo, da so priprave v te-ku, vendar pa do pogajanj še ni prišlo.

V tem mesecu smo v naših izplačili uveljavili zjamčeni osebni dohodek, ki je delavcem z najnižjimi plačami in nekaterim delavcem na prisilnem do-pustu vsaj nekoliko izboljšal prejem-ke. Petprocentna korekcija naših bruto osnov ni zadoščala za premik na naj-manj zjamčeni osebni dohodek (2.830 din), zato je bila 491 delavcem razlika doplačila. Rešitve z doplačili so lahko le kratkotrajna pomoč najbolj ogrože-nim delavcem zaradi nizkih prejem-kov. Plače je potrebno dvigniti skladno s kolektivno pogodbo za vse kategorije delavcev. Plača mora zagotoviti poleg socialne varnosti še motiv za boljše de-lo, inovativnost, ustvarjalnost.

Predsednik poslovnega odbora Boris Bregant je navzočim seznanil s te-žavami Železarne in zagotovil, da bo narejeno vse, da se plače čimprej pove-čajo in sklene naša kolektivna pogo-ba. Realno možnost za povečanje naših plač vidi šele za mesec december. Izvršni odbor se s tem ne strinja in vztraja, da se plače železarjev uravnajo s pov-prečno plačo v gospodarstvu Slovenije, ki so v mesecu septembru dosegle 5.800 din (Železarna 4.500 din) in da se že v mesecu septembru prične uvelja-vljati tarifni del kolektivne pogodbe.

Predsednik poslovnega odbora je poudaril, da so slabe železarske plače povezane z omejitvami glede na naše poslovne rezultate.

Zaupniki so poudarili, da se ne čuti-jo neposredno odgovorne za slabe po-goje poslovanja, glede prevelikega šte-

vila delavcev pa so poudarili, da mora-mo skupno prevzeti moralno in materi-alno odgovornost tudi za tiste, ki bodo v tem času ostali brez dela. V teh okvi-rih je potrebno reševati povečanje plač in nadomestil, predvsem pa je del tako ustvarjenih sredstev nujno nameniti za zaposlovanje in odpiranje novih de-lovnih mest.

Izvršni odbor v tej zvezi ponovno apelira na vse vodstvene delavce, še posebno pa na poslovodni odbor Žele-zarne, da se v mesecu novembru zago-tovi zahtevano povečanje osebnih do-hodkov.

Predsednik poslovnega odbora je nato podal informacijo o položaju Žele-zarne in o ukrepih, s katerimi se poiz-kuša ohraniti zdravo jedro Železarne. Predstavil je tudi predlog preobrazbe Železarne v delniško družbo.

V naslednjih mesecih bomo vstopili v najtežjo fazo preobrazbe, zato se želi-mo na ta prehod čimbolj pripraviti. Na-rejena je vrsta analiz, kako poslovati brez izgube, vendar pa za proizvodnjo v nekaterih obratih takih rezultatov v tej situaciji, ko se dražijo naši vhodni materiali in energija, ko se lahko raz-meroma poceni (brez carinske zaščite) nabavlja jeklo iz tujine, ne bo mogoče doseči.

S projektom preobrazbe Železarne v delniško družbo se v Železarni ohranja določena proizvodnja, ki bo zaposlova-la okoli 3.600 delavcev, za ostale delav-ce pa bo potrebno najti ustrezne reši-tve. Zahtevali smo, da se tudi za social-ni program pridobijo zadostna sred-stva, s katerimi bi takoj pričeli uvelja-vljati eno od oblik reševanja presežnih delavcev. Prejšnji teden je Železarna oddala dokumentacijo za uveljavitev finančnih sredstev za odpravnine (24 plač...) za 119 delavcev, ki so pripra-vljeni sprejeti takšno rešitev.

Izvršni odbor bo vztrajal, da se po-ravnajo vse obveznosti do tistih delav-cov, ki so brez odpravnin že odšli v po-koj in da se čimprej ustvarijo pogoji za sprotno reševanje presežnih delavcev. Interes za odpravnine je sorazmerno

velik, saj po dosedanjih podatkih la-hko ocenimo, da bi se za to rešitev odlo-čilo kar okoli 300 delavcev. Mnogi med njimi so pripravljeni vrniti tudi stan-o-vanjsko pravico. Tudi nekaj drugih vprašanj je še povezano s tem, zato smo za odgovore zaprosili našega pravnega sodelavca. Ko bodo odgovori pri-pravljeni, bomo z njimi seznanili de-lavce.

Za razgovor z delavci, ki potrebujejo nasvet, informacijo, ali pomoč bomo poleg običajnih načinov uredili še čas za razgovor v obratu. Sindikat Železar-ne ima v vsakem obratu sindikalnega zaupnika (predsednika), ki je na tem nivoju odgovoren za izvajanje sindikal-nih aktivnosti. V celi Železarni imamo 24 zaupnikov. Ti imajo v obratu za dolo-čen čas na razpolago ustrezen prostor ali pisarno (po dogovoru z obratovod-stvi), kjer je v času, ki je določen za raz-govor, na voljo sindikalni zaupnik. Ta bo na obratnem kolegiju enkrat tedens-ko poiskoval rešiti problem delavca na nivoju obrata, druge probleme pa bo sindikalni zaupnik obrata posredo-val na Sindikat Železarne. Za te naloge se bodo zaupniki še usposabljali. V tem času se lahko opirajo predvsem na pri-ročneške za delo zaupnikov.

Pisarne, kjer so določeni čas na voljo zaupniki, so označene z lično tablico sindikalni zaupnik. K tej oznaki sodi še ime zaupnika in čas, ki je namenjen za razgovor. Ta se bo lahko prilagajal potrebam in možnostim v obratu. Za-enkrat sta na voljo dve uri tedensko, natančneje pa bo to določeno s kolekti-vno pogodbo.

Na koncu so navzoči še enkrat po-stavili zahtevo, da se mora osebni do-hodek železarjev povečati najmanj na republiški povprečje za gospodarstvo, uresničiti pa je potrebno tudi kolekti-vno pogodbo. Ta zahteva je bila posre-dovana poslovodnemu odboru in kole-giju Železarne, ki je ob navzočnosti di-rektorja Poslovnega sistema Sloven-skih železarn Andreja Cetinskega prevzel obveznost, da do srede, 31. ok-tobra, ko bo Delavski svet Železarne, pripravijo predlog za povečanje oseb-nih dohodkov in načrt za uresničitev tarifnega dela kolektivne pogodbe.

Sindikat Železarne

Jožetu Ertlu v spomin

3. oktobra smo se na pokopališču na Blejski Dobravi poslovili od Jožeta Ertla. Umrli je na svojem domu na Kočni v trenutku, ko so se počela vrš pogrežala v zimsko spanje. Gozdno drevje se je obletelo in z listjem pokrilo jase zdravih rož, ki so mu zadnja leta pomenile še zadnji kosček nepokvarjenega sveta.

Umrli je eden izmed veteranov naše revolucije. Bil je pripadnik zdaj že močno razredčenih vrst revolucijske generacije, ki je zanetila gibanje v desetletjih med obema vojnima, ga popeljala po zmagoviti poti v prelomnem vojnem času in mu vdihnila dolgoročne razsežnosti o povojnem bivanju novih družbin in človeških razmerij.

Vsi, ki smo ga poznali, smo se ob njegovi smrti počutili žalostno opeharjeni, zakaj Jožetova vedrina, vesela trma in radoživost so skozi polletja in zime zbujele vero, da takemu korenjaku še zlepa ne bo treba kloniti. Bil je dober človek, del slovenskega ljudskega tkiva; del tistega tkiva, ki ni bilo nikoli pomirjeno z nezasluzeno dediščino, marveč je žarela iz njega neumorljiva težnja po pravici, po veličini osebnosti in naroda. Živa podoba ljudske sile, ki se noče sprijazniti s krivično usodo, to je bil Jože Ertl. Rojen pred 87. leti na Koroški Beli v brezupni vaški proletariatu, odrasel v revščini, brezpravju in žilavem boju za obstanek, se ni pokoril tem zgodovinskim danostim.

Ko mu je bilo komaj 8 let, mu je umrla mati. Z 11 leti je moral od doma in si služiti kruh pri raznih gospodarjih. Njegova pot v svet je bila učinek zavestnega vzgiba 11-letnega fanta, ki je hotel s to potjo izpovedati, da se za zmerom postavlja na človeško stran fronte, na branik ponižanih in razžaljenih.

Spomladi leta 1929 se mu je posrečilo dobiti zaposlitev v Železarni. Delal je pri potisni peči v obratu Javornik I. Kmalu za tem se je or-

ganiziral pri Jelenu. Čeprav so ga snubili klerikalci in nacionalisti, se je vpisal med »ta rdeče«. Deloval je v družbi Vencija Perka.

Okupacija ga je zatekla na delu v Železarni. Takoj se je vključil v odpor. Kot zaznamovanega simpatizerja OF so ga že 5. avgusta 1941, le nekaj dni po borbi na Obranci, skupno z 32 drugimi Jeseničani aretirali in odpeljali v Begunje. Po treh tednih trpljenja v Begunjah, so ga odpeljali v taborišče Krieselsdorf pri Spitalu, kjer je doživljal veliko trpljenje in ponižanje.

Spomladi leta 1942 so ga premetili v taborišče Kravt, kjer je delal pri TODT. Bilo je nepopisno trpljenje in le močna volja do življenja ga je ohranila pri močeh.

Po vrnitvi iz taborišča se je zopet zaposlil v Železarni in še z večjo vnemo sodeloval s partizani. V drugi polovici julija 1944 je odšel s Prešernovo brigado na Primorsko. Kmalu za tem se je vrnil na Koprivnik in deloval v gospodarski komisiji.

Po vojni je zopet nadaljeval delo v Železarni. Nekaj časa je bil tudi na okrajni inšpekciji dela. Z vsemi svojimi močmi in žarom se je vključil v obnovo do tal porušene domovine. Bil je prvi udarnik na Jesenicah.

Ne moremo prešteti vseh priznanj in povelj za delo v OF, sindikatu, ZZB NOV in vaških odborih. Bil je nosilec medalje revolucije samoupravljanja. Medalje za delo. Medalje za hrabrost. Medalje za sluge za narod. Bil je dobitnik plakete 40 let stavke, 30 let svobode in 25 let samoupravljanja.

Ko so žaro z njegovim pepelom položili v grob slovenske zemlje, je posijalo sonce z vso svojo močjo. Toplino slovenske zemlje in mirno spanje mu želimo vsi, ki smo ga poznali.

Slava njegovemu spominu.
Jože Urh

Zahvale

Zahvaljujemo se vsem, ki ste sočustvovali z nami in v tako velikem številu spremili na zadnji poti našega skrbnega očeta, dobrega moža, deda, pradedca, strica in tasta

JOŽETA ROZMANA.

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom za darovano cvetje in pomoč, za izrečeno ustno in pisno sožalje. Iskrena hvala dr. Mulejevi, dr. Markežu, dr. Hribniku za intenzivno nego na internem oddelku Bolnice na Jesenicah. Posebna zahvala dr. Grošlju in dr. Brodniku. Hvala govornikom g. Franciju Jeralu in g. Stanetu Kovaču iz Ljubljane, za poslovlilne besede ter pevcem in godbenikom. Hvala tudi g. duhovniku z Jesenic za opravljen obred.

Zaljubljeni: žena Danica, hčerki Marija in Nina z družinama ter sin Jože z družino in sin Janez z ženo Faniko.

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta in dedka

JOŽA LOGARJA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam ob teh težkih trenutkih stali ob strani, izrekli sožalje in ga spremili na njegovi poslednji poti.

Posebno zahvalo dolgujemo govornikom Stanetu Torkarju in Janezu Kejžarju.

Hvala članom UO RC Kres, BK Kres in KS Javornik-Koroška Bela za lepo slovo, pevcem DU Javornik-Koroška Bela za ganljive žalostinke in glasbenikom za presunljivo slovo ob zvokih trobil.

Zahvaljujemo se vsem sosedom, znancem, prijateljem, sostanovalcem in sodelavcem za darovano cvetje in besede tolažbe.

Zahvaljujemo se doktor Dežmanovi za zadnjo pomoč.

Zahvaljujemo se Društvu za pomoč bolnim in DU Javornik-Koroška Bela za obiske na domu.

Najlepše pa se zahvaljujemo Vinku Rojcu za neprecenljivo skrb, nego in nesebično pomoč v času bolezni.

Vsem in vsakomur posebej še enkrat hvala.

Žena Marija, sin Igor z družino

Društvu upokojencev Jesenice se zahvaljujem za čestitko.

Rudolf Ažman

Društvu upokojencev Javornik-Koroška Bela se najlepše zahvaljujem za voščilo in lepe želje ob mojem rojstnem dnevu.

Frančiška Urh

Ob izgubi dragega očeta, starega očeta in deda

JANEZA KLINARJA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem za izrečeno sožalje, cvetje in sveče. Hvala vsem, ki ste se od njega poslovili in pospremili na njegovi zadnji poti.

Iskrena zahvala tudi vsemu osebju doma dr. Franceta Berglja za nego in skrb.

Lepa hvala duhovniku za tako lepe poslovlilne, tolažilne besede in cerkveni obred.

Pevcem Društva upokojencev pa hvala za zapete žalostinke.

Vsem še enkrat hvala.

Vsi domači

Ob odhodu v pokoj se iskreno zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem obrata Žebjarna za dragocena darila, ki mi bodo drag spomin. Vsem skupaj pa želim še mnogo zdravja in delovnih uspehov.

Ivko Pavlovič

Društvu upokojencev Javornik-Koroška Bela se najlepše zahvaljujem za čestitke ob mojem rojstnem dnevu.

Maksimiljan Zupan

Javorniškemu društvu upokojencev in ZZB NOV Javornik-Koroška Bela se prav lepo zahvaljujem za čestitko ob mojem rojstnem dnevu.

Franc Tomazin

Izvršnemu odboru osnovne organizacije sindikata SVS se ob odhodu v pokoj iskreno zahvaljujem za podarjeno darilo.

Francka Močnik

Ob odhodu v pokoj se svojim sodelavkam in sodelavcem VBS ter avto-prevoznikom Gorenjske iskreno zahvaljujem za dragocena darila in trajne prijetne spomine na preživeta leta skupnega dela.

Želim jim veliko osebnih sreč in mnogo delovnih uspehov.

Anica Triplat

Ob odhodu v pokoj se najlepše zahvaljujem sindikalnemu odboru HV Bela, sodelavkam adjutaze, sodelavcem valjarne za dragocena darila, ki nama bodo v trajen spomin.

Vsem pa želiva še veliko delovnih uspehov.

Branka in Stanko Kliček

Društvu upokojencev in Občinskemu odboru ZZB NOV Jesenice se najlepše zahvaljujem za čestitko ob mojem rojstnem dnevu.

Rafael Oitar

Dežurne trgovine

V soboto, 3. novembra, bosta na Jesenicah od 8. do 18. ure odprti trgovini:

- Rožca 11 Čufar, Jesenice, Titova 79, in

- Delikatesa Kašta 1, Jesenice, Benedičičeva 2.

V soboto, 10. novembra, bosta na Jesenicah od 8. do 18. ure odprti trgovini:

- Specerija Bled, Jesenice, Titova 22, in

- Rožca poslovalnica 5, Jesenice, Tomšičeva 70a.

Dežurna lekarna

V novembru je za občini Radovljica in Jesenice dežurna lekarna v Radovljici.

Gorenjski muzej vabi

V ponedeljek, 29. oktobra, so v stebriščni dvorani Mestne hiše v Kranju odprli numizmatično razstavo Osemstoletnica denarstva na Slovenskem, ki sta jo pripravila Gorenjski muzej in Numizmatično društvo Slovenije.

V galeriji Mestne hiše pa so odprli pregledno razstavo Likovna prizadevanja na Gorenjskem, Novejši smeri.

Gorenjski muzej vabi tudi v Prešernovo hišo, kjer so odprli razstavo Gorenjska; osemdeseta leta v muzejski predstavitvi.

Popravek in opravičilo

V 31. številki Železarja smo v članku Prispevki za medicinske aparature pomotoma zapisali, da je družina Thaler s Ceste revolucije denar namenila na mesto cvetja na grob pok. Franceta Thalerja.

Pravilno je, da je družina Thaler denar namenila namesto cvetja pok. Francetu Torkarju.

Bolnici Jesenice in darovalcem se iskreno opravičujemo.

Uredništvo

Žalne slovesnosti ob dnevu mrtvih

Občinski odbor Zveze združenj borcev NOV Slovenije obvešča in vabi občane na

ŽALNO SLOVESNOST,

ki bo v sredo, 31. oktobra, ob 16. uri v SPOMINSKEM PARKU NA PLAVZU — JESENICE.

V krajevnih skupnostih pa bodo:

Krajevna skupnost Rateče

31. 10. 1990 ob 17. uri pri spomeniku

Krajevna skupnost Kranjska Gora

1. 11. 1990 ob 14. uri na starem pokopališču v Kranjski Gori

1. 11. 1990 ob 15. uri na pokopališču v Podkorenu

1. 11. 1990 ob 18. uri pri spomeniku v Kranjski Gori

Krajevna skupnost Dovje-Mojstrana

31. 10. 1990 ob 15.30 uri pred spomenikom žrtev I. in II. svetovne vojne

Krajevna skupnost Planina pod Golico

1. 11. 1990 ob 15. uri pri spomeniku

Krajevna skupnost Javornik-Koroška Bela

1. 11. 1990 ob 10. uri v Parku talcev na Koroški Beli

Krajevna skupnost Blejska Dobrava

1. 11. 1990 ob 11. uri pri spomeniku

Krajevna skupnost Žirovnica

1. 11. 1990 ob 14. uri na pokopališču borcev.

Izlet v Izolo

Društvo upokojencev Jesenice vabi svoje članice in člane na enodnevnega izleta v Izolo v Počitniški dom upokojencev Slovenije

v sredo, 14. novembra.

Avtobus bo odpeljal izpred Zdravstvenega doma na Jesenicah ob 6. uri zjutraj s postanki na avtobusnih postajah do Železarne.

Cena izleta, v katero so vračunani avtobusni prevoz, dopoldanska malica, kosilo in stroški izleta je 225,00 din po osebi. Po malici bo omogočeno kopanje v bazenu, po kosilu pa bo izlet v bližnjo okolico Izole.

Prijave in vplačila sprejemamo v društveni pisarni od 6. novembra od 16. do 18. ure, do zasedbe avtobusa.

Vabi IO DU Jesenice

Hokejski daj-dam

Hokejski klub Jesenice in Radio Triglav Jesenice organizirata veliko denarno nagradno igro HOKEJSKI DAJ-DAM za pomoč najbolj popularnemu športu v železarskem mestu.

Kartice s sliko prvega moštva HK Jesenice udeleženci igre lahko kupijo pri hokejskem klubu ter v številnih gostiščih in lokalih v jeseniški in radovljjski občini. Odgovoriti morajo na dve lahki vprašanji in kartico oddati v dvorani Podmežaklja ali oddati po pošti.

Prvo žrebanje bo na tekmi Jesenice : Olimpija v začetku novembra.

Prva nagrada bo 10.000 dinarjev ter še več praktičnih nagrad.

Občinsko prvenstvo upokojencev v šahu

V sredo, 12. septembra, je bilo v šahovskem domu na Jesenicah ekipno občinsko šahovsko prvenstvo društev upokojencev v počastitev tedna upokojencev. Od šestih društev upokojencev občine Jesenice so se prvenstva udeležila tri društva, katerih ekipe so zasedle naslednja mesta: 1. Jesenice, 2. Mojstrana in 3. Javornik. Jeseniška ekipa je nastopila v postavi: Nada Marušič, Vojislav Ivelja in Lojzka Pongrac.

Rolkarski tek na Dobrač

V soboto, 6. oktobra, je bilo na avstrijskem Koroškem mednarodno tekmovalstvo - 3. tek na rolkah na Dobrač. Rolkarskega tekmovalstva na Dobraču so se udeležili tudi naši smučarji - tekači. Odlično so se uvrstili mladinci in ženske, solidna pa je bila tudi članska ekipa. Zaradi boleznih ni nastopil najboljši jugoslovanski tekač na smučeh Jani Kršinar.

Rezultati: mladinci - na štartu je bilo 26 tekmovalcev: 1. Majcen 41,18, 2. Torkar 42,51, 3. Klobutar 43,34, 5. Globočnik 44,50 (vsi Jugoslavija); ženske - na štartu je bilo 12 tekmovalcev: 1. Sulzar 44,32, 2. Heurl 46,29 (obe Avstrija), 3. Fečur 53,09, 4. Lačen 57,22 (oba Jugoslavija); člani - na štartu je bilo 21 tekmovalcev: 1. Benc (ČSFR) 37,13, 2. Gangler 37,52, 3. Stadlogar (oba Avstrija) 39,03, 10. Kerštanj 41,51, 12. Kordež (oba Jugoslavija) 43,35.

Jugoslovanska reprezentanca v smučarskih tekih je po tekmi na Dobraču odpoštovala na ledenik Dachstein, kjer nadaljujejo s treningi.

Lojze Kerštan

Vozni red avtobusnih prevozov ob dnevu mrtvih na Blejsko Dobravo (pokopališče)

Od sobote, 27. oktobra, do nedelje, 4. novembra, bodo avtobusi vozili po rednem voznom redu (14.45, 15.15, 15.55, 17.05), s tem, da bosta redni vožnji ob 15.15 in 15.55 okrepjeni z dodatnima avtobusoma. V nedeljo, 28. oktobra, kot tudi v nedeljo, 4. novembra, bo vozil dodaten avtobus z odhodom z Jesenic ob 9.30 ter s povratkom s pokopališča ob 10.45.

V četrtek, 1. novembra, pa velja poseben vozni red, in sicer:

a) HRUŠICA—BLEJSKA DOBRAVA—POKOPALIŠČE											
9.10	10.10	12.40	13.40	14.40	15.40						
b) POKOPALIŠČE—BLEJSKA DOBRAVA—HRUŠICA											
11.15	13.15	15.15	16.15	17.15							
c) BOLNICA—BLEJSKA DOBRAVA—POKOPALIŠČE											
7.45	8.15	8.45	9.15	9.45	10.15	10.45	11.15	11.45	12.45	13.15	13.45
14.15	14.45	15.15	15.45	16.15	16.45	17.15	17.45	18.45	21.00		
d) POKOPALIŠČE—BLEJSKA DOBRAVA—BOLNICA											
8.15	8.45	9.15	9.45	10.15	10.45	11.15	11.45	12.15	12.45	13.15	13.45
14.15	14.45	15.15	15.45	16.15	16.45	17.15	17.45	18.45	21.30		
e) KOROŠKA BELA—BLEJSKA DOBRAVA—POKOPALIŠČE											
10.30	12.30	14.50	15.30								
f) POKOPALIŠČE—BLEJSKA DOBRAVA—KOROŠKA BELA											
11.30	13.30	15.00	17.30								
g) TOMŠIČEVA ULICA—GIMNAZIJA—BLEJSKA DOBRAVA—POKOPALIŠČE											
9.00	14.30										
h) POKOPALIŠČE—BLEJSKA DOBRAVA—GIMNAZIJA—TOMŠIČEVA ULICA											
10.30	16.30										
i) BOLNICA—PODMEŽAKLJA—BLEJSKA DOBRAVA—POKOPALIŠČE											
10.30	14.30										
j) POKOPALIŠČE—BLEJSKA DOBRAVA—PODMEŽAKLJA—BOLNICA											
11.30	16.30										
k) JAVORNIŠKI ROVT—BLEJSKA DOBRAVA											
14.30											
l) BLEJSKA DOBRAVA—JAVORNIŠKI ROVT											
17.00											

Članice Košarkarskega kluba Jesenice v sezoni 90/91

Članice ženskega košarkarskega kluba Jesenice pričenjajo novo sezono s podobnimi težavami kot v pretekli. Od registriranih igralk za to sezono so le tri članice, od katerih pa bo vse tekme lahko igrala verjetno le Krznaričeva.

Ekipe je s pripravi pričela že 1. avgusta, imela šest treningov na teden ter 7-dnevne priprave v Novigradu. Žal pro-

grama priprav ekipa ni mogla izpolniti v celoti zaradi objektivnih težav. Treninzi taktike in meta so bili krepko okrnjeni, saj je ekipa po 15. septembru imela na razpolago le tri termine v telovadnici CSUI, na ostalih šolah pa razpored terminov ni bil narejen vse do 1. oktobra. Posledice so se pokazale na trening tekmah, ki jih je ekipa odigrala v zadnjih tednih pred prvenstvom.

Članice KK Jesenice. Stojijo: Barbara Gričar, Melita Trojar, Nataša Zorman, Edina Halilagić, Tina Dizdarevič, Silvija Karlin; sedijo: Kristina Kero, Branka Pribak, Lili Sokolov, Mirka Ličof, Barbara Gašperin in Lidija Jovanovič (foto: Izidor Trojar)

Odeja marmor: Jesenice 80:45(43:20)

Jesenice: Dizdarevič, Sokolov 2, Rozman 2, Karlin, Jovanovič, Kero, Zorman 9, Ališić, Krznarič 2, Gričar 10, Trojar 2, Halilagić 16

Mlada jeseniška ekipa je na prvi tekmi v novi sezoni prikazala igro, ki igralcem ne more biti ravno v ponos. Očitna trema in prekomerno spoštovanje ekipe, ki želi v tej sezoni osvojiti naslov prvaka, sta bila glavna vzroka za visok poraz.

Kljub temu je bilo v igri jeseniške ekipe opaziti viden napredek, ki je rezultat trdega dela igralcev v zadnjem letu. Peterka s pionirko Gričarjevo, ki je na tekmi edina izpolnila pričakovanja, kadetinja Zormanovo, mladinkama Halilagićevo in Trojarjevo ter edino izkušeno igralko Krznaričevno, je ena najvišjih v ligi, hkrati pa tudi daleč najmlajša. Ko bomo tem igralcem dodali še igralke s klopi, bo je-

seniška ekipa predstavljala najperspektivnejšo ekipo v Sloveniji, ki pa se bo v tej sezoni morala krepko potruditi za obstanek v ligi.

Rezultati trdega dela v klubu kažejo dosti bolj razveseljivo sliko v tekmovalnih kategorijah, v katere igralke Jesenic po letih sodijo: mladinke so šeste v Sloveniji, kadetnje so v drugem krogu prvenstva v prvih dveh kolih premagale ekipo Šentvida v gosteh, doma pa vrstnice Slovana, pionirke pa so se uvrstile v polfinalno ligo za prvenstvo Slovenije.

V zahodni skupini, kjer tekmujejo, imajo realne možnosti za osvojitve drugega mesta in s tem uvrstitev na finalni turnir. V prvi tekmi so izgubile s pionirkami Ježice v Ljubljani, nato pa so doma premagale ekipo Cimosa in Kranja.

T.Č.

Lokostrelci Koroške Bele v Beogradu

V Beogradu je bilo 27. oktobra prvo jugoslovansko dvoransko tekmovanje v sezoni 1990/91 za pokal Beograda. Več kot pol tekmovalcev od približno 60 udeležencev jih je bilo iz Slovenije. Prav slednji pa so posegli po prvih mestih.

Ugotovitev, da razen na Hrvaškem ostali klubi v Jugoslaviji še niso pripravljeni na organizacijo tovrstnih tekmoval, žal ne bo prispevala k večji udeležbi lokostrelcev v ostalih republikah v Jugoslaviji. Tega dne je bila v Beogradu tudi skupščina Lokostrelske zveze Jugoslavije, kjer je bilo sklenjeno, da poverijo dvoransko državno prvenstvo v Kranjski Gori marca 1991 in Alpe-Jadran FITA v Planici junija 1991 lokostrelcem TVD Partizan Koroška Bela.

Izvolili so tudi novega predsednika Lokostrelske zveze Jugoslavije Milana Horvata iz Varaždina.

Predsedstvo je pohvalilo vse organizatorje letošnjih tekmoval na prostem, še posebej pa organizatorja državnega prvenstva in pokala Alpe-Jadran, ki je bilo septembra v Planici, sekcijo lokostrelcev Koroška Bela.

Tudi člani sekcije Koroške Bele so se udeležili tekmoval v Beogradu in dosegli naslednje uvrstitve: compound ženske: 1. mesto Cvetka Kramar; compound moški: 5. mesto Franc Oblak, 11. mesto Stane Kramar, ter ekipno zmago.

C.K.

Šah

Ekipe Železarne druga

Gorenjski šahisti so v nedeljo merili moči na Delavskem prvenstvu Gorenjske v hitropoteznem šahu za leto 1990. Tekmovalja so potekala v Sahovskem domu na Jesenicah.

V ekipnem delu je prvo mesto zasedla ekipa Iskre iz Kranja, ki je zbrala enako število točk kot moštvo Železarne Jesenice, vendar je dosegla boljši rezultat po deskah. Zelo dobro tretje mesto pa je osvojila druga ekipa Železarne Jesenice.

Tudi na turnirju za posameznike so Jeseničani zasedli vidne uvrstitve. Prvo do drugo mesto sta si razdelila Kranjčana Dušan Zorko in Brane Deželak z 12,5 točk. Naslov prvaka Gorenjske je pripadel Zorku zaradi zmage v medsebojnem srečanju. Tretje mesto je z dvanaestimi točkami zasedel domačin Kosmač, ki je edini premagal oba kranjska šahista. Dobro sta se uvrstila tudi Ravnik (11 točk) na četrto in Lužnik (10 točk) na peto mesto med šestnajstimi sodelujočimi.

P.K.

Ob izredni želji - motiviranosti v obrambi imajo mlade igralke veliko težav v zaključku napada, ker iz izdelanih pozicij ne uspejo doseči koša. To bo tudi glavni problem ekipe v letošnji sezoni. Prvič v desetih letih ekipa nima izrazite in izkušene strelke.

Ta problem bo lahko usoden v letošnji sezoni, ki bo še težja kot lanska, ko je ekipa v odločilnih tekmah vodila Felčeva. Po tej sezoni namreč Košarkarska zveza Slovenije pripravlja novo reorganizacijo ženskih lig. 1. slovenska liga se bo zmanjšala na 8 ekip s sedanjih 9, saj je ekipa Šentvida tik pred začetkom prvenstva izstopila iz lige. To pomeni avtomatičen izpad zadnjevrstne ekipe, sedmo in osmo uvrščeni ekipi pa bosta igrali play out s prvokoma 2. slovenske lige.

Ta sistem pomeni izredno psihično obremenitev za mlade igralke, ki so praktično nosilke igre v jeseniški ekipi. Poleg jeseniške ekipe bodo v ligi igralce naslednje ekipe: Kranj, Odeja, Mavrica, Ilirija, Ježica - mlade, Induplati Domžale, Comet, Slovan in Cimos.

V ekipi jeseniških članic so:
- centri: Nataša Rozman, Melita Trojar, Barbara Gričar
- krila: Maja Stražišar, Edina Halilagić, Nataša Zorman, Tina Dizdarevič, Sanela Ališić, Silvija Karlin, Mirka Ličof
- bek: Mateja Krznarič, Edita Hadžimuratović, Lilijana Sokolov, Branka Pribak, Lidija Jovanovič, Kristina Kero.

6. novembra prvo žrebanje nagradne igre hokejski daj - dam

Pri Hokejskem klubu na Jesenicah nadaljujejo z denarno nagradno igro, s katero želijo zbrati dodatna denarna sredstva za nemoteno delo vseh hokejskih selekcij. Nagradne kartice prodajajo na tekmah v dvorani Podmežaklo, poleg tega pa tudi v številnih trgovinah, prodajalnah Tobaka in zasebnih gostinskih lokalih v številnih krajih po vsej Gorenjski.

Kartice za prvo žrebanje sprejemajo še do torka, 6. novembra, do 12. ure. Ta dan bo ob 18. uri na tekmi Jesenice-Olimpija javno žrebanje. Prva nagrada bo deset tisoč dinarjev, poleg tega pa bodo iz žrebanci dobili še več praktičnih nagrad.

Vse kartice bodo shranili do zaključnega velikega žrebanja ob zaključku hokejske sezone, kjer bodo še posebej privlačne nagrade.

J.R.

Alpinistična šola

Alpinistični odsek Jesenice obvešča, da organizira alpinistično šolo. Pričetek bo v četrtek, 8. novembra, ob 19. uri v prostorih PD Jesenice, Cesta železarjev 1.

Vabimo vse mlade, katere zanimajo gibanje po brezpotju, športno plezanje, turni smuki in ostale alpinistične dejavnosti, da se nam priključijo.

Planinski pozdrav

AO Jesenice

Gorski reševalci na Kilimanjaro

Postaja GRS Kranjska Gora vsako leto organizira kondicijske priprave in spoznavanje tujih gora. Letos se je kranjskogorskim reševalcem ponudila priložnost za odpravo na 5.885 metrov visoki Kilimanjaro v Tanzaniji. Za odpravo na najvišji vrh afriške celine se je odločilo 18 kranjskogorskih reševalcev, nekaj pa se jih je prijavilo iz ostalih slovenskih postaj GRS, tako da bo na pot odšlo 36 udeležencev odprave. Kranjskogorčani bodo denar črpali iz skupne blagajne od dnevnice za reševalne akcije, nekaj finančnih sredstev pa so prispevale slovenske delovne organizacije. Ostali udeleženci bodo stroške krili sami.

Na pot bodo odpotovali 2. novembra letos, in sicer v dveh smereh. Prva skupina bo potovala iz Zagreba preko Amsterdama direktno v Arusho. Arusha je letališče neposredno pod Kilimanjarom, kamor bodo prispeli 4. novembra. Druga skupina pa odleti iz Zürichja v Nairobi in se potem od tam s prevoznimi sredstvi premakne v Arusho, kjer se obe skupini združita in skupaj začeta pohod proti vrhu najvišje gore Afrike. Osvojitve vrha naj bi bila v 4 in pol do 5 dneh po etapah. Postavili bodo tri baze, kjer bodo nočili in se aklimatizirali. Zadnja baza bo na višini 4.700 metrov in se imenuje Kibo. Po treh dneh hoje naj bi osvojili vrh in se isti dan vrnili nazaj v bazo na 4.700 m. Ker je sedaj tam pomlad, predvidevajo, da bo vreme ugodno in brez večjih snežnih padavin. Vendar bodo pripravljene tudi na snežne razmere. Želja vseh pa je, da jih čim več osvoji sam vrh Kilimanjara.

Preostali del načrtovane odprave naj bi ena skupina izkoristila za ogled okolice Kilimanjara in to predvsem safari, vzhodno obalo Afrike in glavno mesto Tanzanije - Daresalam, druga skupina se bo vrnila v Nairobi v Keniji in se odpravila pod vzhodno gore Mont Kenia.

Lojze Kerštan

TVD Partizan Jesenice in Marijan Marinšek vas še vabita na plesne tečaje družabnega plesa

V okviru programa LIPA, poskusnega programa Partizana Slovenije, je tudi program z nazivom PLESNA DELAVNICA, v okviru katere potekajo programi jazz baleta, mažoret in aerobike. V želji za popestritev naših programov smo z zadovoljstvom sprejeli ponudbo dipl. plesnega učitelja Marijana Marinška iz Nakla, da v plesno delavnico vključimo tudi plesne tečaje za osnovnošolce, srednješolce in starejše občane.

Spoznavanje lepote plesa ob lepi glasbi, sprostitvev in družabno življenje so nam vodilo za organizacijo plesnih tečajev. Spoznavanje plesov svetovnega plesnega programa kot so: standardni plesi (angl. valček, polka, dunajski valček, tango), latinsko-ameriški plesi (samba, rumba, cha cha cha, jive) in modni plesi (soca dance, haos, disco hasle) pa naš glavni namen.

RAZPORED IN CENA TEČAJEV:

— začetni plesni tečaj za osnovnošolce	ob 14. uri	250 din
— začetni plesni tečaj za mladino	ob 16. uri	350 din
— tečaj modnih plesov	ob 18. uri	350 din
— tečaj za starejše	ob 20. uri	450 din,
	par	800 din

S tečaji bomo pričeli V NEDELJO, 4. novembra, v telovadnici TVD Partizan Jesenice. Trajali bodo 8 (osem) tednov.

Jeseniški planinci v Kamniško-Savinjskih alpah

V soboto, 13. oktobra, je PD Jesenice organiziralo zadnji letošnji množični pohod. Bilo je sicer nekaj organizacijskih težav, saj do zadnjega dneva nismo vedeli, ali bo zadosti prijavljenih ali ne. Pozna se, da nas vse že tarejo problemi pomanjkanja denarja, vendar se je pokazala možnost, da smo izlet lahko v zadnjem trenutku izvedli.

Pisana skupina planincev vseh starosti se je podala preko Kamnika in Gornjega gradu, kjer smo si ogledali prenovljeno škofijsko cerkev, v Savinjsko dolino in naprej mimo Solčave v Logarsko dolino. Čudovite jesenske barve so nas spremljale ob vsej poti in nam dajale upanje, da bo pred nami lep dan.

Tako je tudi bilo. Da bi vsem ljudem omogočili pristop po njihovih zmožnostih, smo se dogovorili, da vsakdo lahko počaka na povratek skupine na točkah kot so: Slap Rinka, Okrešelj ali Kamniško sedlo, s tem, da smo vodniki vedeli za njihovo odločitve.

Pohod je potekal po dogovorjeni poti in vrh Brane je doseglo osem ljudi. Večina jih je bila prvič na Brani, zato bi kazalo v prihodnje organizirati podobne izlete na to področje.

Nazaj grede smo se zbirali in dokončno zbrali za pravočasen odhod domov. Pohvaliti moramo discipliniranost pohodnikov, še zlasti pa smo veseli odločitve ljudi, ki so znali oceniti svoje zmožnosti in so sodelovali v pohodu toliko časa, kolikor so zmogli - oziroma šli toliko, da z zaostajanjem niso motili drugih.

Vodja pohodov
PD Jesenice
Janez Avsenik

Solčava junija 1990 (foto: J. Avsenik)

Rekreacija

Podjetje za opravljanje rekreacijskih dejavnosti, p.o.

razpis

prvenstva Železarne Jesenice v streljanju z zračno puško za leto 1990

Organizator: podjetje Rekreacija
Izvajalec: Strelska družina Triglav Javornik - Koroška Bela
Vodja tekmovalja: Janko Lavtar

Termin in kraj: Tekmovalje v streljanju z zračno puško bo v prostorih Strelske družine Triglav Javornik - Koroška Bela (restavracija Turist) po naslednjem razporedu:

torek, 6. november:	od 16. do 20. ure
sreda, 7. november:	od 16. do 20. ure
četrtek, 8. november:	od 16. do 20. ure
petek, 9. november:	od 10. do 12. ure in od 16. do 20. ure

Pravila tekmovalja: Tekmuje se po pravilih Strelske zveze Slovenije. Vsak strellec strelja 5 poizkusnih strel in 20 strelcev za oceno.

Moška ekipa šteje 5 strelcev, ženska pa 3 strelke. Število tekmovalcev je neomejeno.

Tekmuje se ekipno in posamezno. Uporablja se izključno puška strelske družine serijske izdelave.

Aktivni tekmovalci in upokojenci Železarne Jesenice imajo pravico do nastopa, vendar v posebni kategoriji.

Prijave: Prijave sprejema vodja tekmovalja na strelišču, kjer morate imeti s seboj izkaznico za vstop v Železarno ali vsaj vedeti svojo delavsko številko.

Tekmuje se na lastno odgovornost.